

પ્રસ્તાવના.

અહો સુજ્ઞજૈનબંધુઓ પુર્વ પુન્યના
પ્રતીશયપણાથી પ્રાપ્ત થયેલો અને
મોક્ષગતિના અદ્વીતિય સાધનરુપ
મનુષ્ય જવ પામીને તેનો પુરતો ઉપ
યોગ કરવો જોઈએ. આ પાંચમા આ
રામાં જવ્ય જીવોના ઉપગારના કર
ણહાર મુનીરાજ મહારાજશ્રી રાજેન્દ્ર
સૂરિજી શ્રી વીરમગામ ચોમાસુ પધા
રેલા તેમને વ્યાખ્યાનમા ઉપદેશ
માર્ગે પરુપણા કરી જે મોક્ષનો મા
ર્ગ જ્ઞાન દરશન ને ચારીત્રહે જ્ઞાન
ચારિત્રનં મુલ સમકિતહે, સમકિત

विना ज्ञान चारित्र आवे नहीं, सम
कित देवगुरु धर्मनुं स्वरूप समज्या
विना पामी शके नहीं ते विना सर्व
क्रीया सिद्धांतमा चारगतीने आपवा
वालीते मोक्ष नणी नथी एम उपदेश
सांजल्याथी अतरेना सघे विनती
करी जे देवगुरु धर्मनो जेम अमो
मंदबुद्धीवालाने प्रतक्षपणे जलदीथी
बोध थाय एहवो अमारा उपर कृपा
करी जापाथी ग्रंथ बनावी आपी उप
गार करो ए रीते वीरमगामना संघ
ना अति आग्रहथी आ तत्त्वविवेक
नामे जापामां ग्रंथ बनाव्योते ते माटे
अहो सद्गृहस्थो आ पुस्तकमां जे

જે બાવતો લખવામાં આવીહે તેને સ
મ્યેક્ પ્રકારે પુરવાપર ન્યાયયુક્તિએ ક
રી શાસ્ત્રમાં તપાશી જોઈ અને ઉપયોગ
દેઈને તથા મત હઠ બેખી કુમતિ દૂર
કરી સમતા જાવસાહિત જે પુરુષ વાંચ
શે તેને ઘણો ગુણ માલમ પમશે મા
ટે હે સદ્ગૃહસ્થો આ અમૂલ્યરત્ન
જેવું લઘુ પુસ્તકનો લાજ લેવા ચુક
શે નહીં.

॥ तत्त्व विवेक ॥

ॐ.

अलख निरंजन रुपहे । विश्ववि
दित नीरधार ॥ पूरण ब्रह्म स्वरूप
कुं । वंङ् वारंवार ॥ सुवर्ण दिप्ती त
नु जस लशे । तीर्थकर मुख वास ॥
सोनागवती मुजने दीयो । वचन
विवेक विलास ॥ १ ॥

आ संसार सागर अपार दुखागर,
सर्व असार स्वप्न जाल समान तेमां
जव्य जीव अनेक प्रकारना जन्म
जरा रोग सोम मोहादीके करी पी
मीज रह्या ठे, पण तेजने मनुष्य अ

વતાર પામવો અતી હક્કર છે, તે મ
 નુષ્ય અવતાર કોઈ પુન્ય ઉદયે મ
 લ્યો તોપણ તે જીવોને મીથ્યાત્વ મો
 હના ઉદયથી જે પુર્વે હઃસ્વ અનુજ
 વ્યાં તે સ્મરણ થતાં નથી જેમ વો
 રની વિણનારી કન્યા રાજાની રાણી
 થઈ પછી વોરની જગ્યા જુલી ગઈ
 તેમ તે કથા આવી રીતે છે.

અયોધ્યા નગરીને વિપે શત્રુને જી
 તે એવો રાજા શ્વેતકુ વશનો યોધ
 નામે થયો તેજ નગરીમા એક પક
 પ્રિય નામે કુન્જાર છે તે કુન્જાર લ
 ક્ષ્મીવત છે, ન્યાયવત છે, પણ તેને વી
 જાના ગુણ સાજલીને ઈર્ષા વહુ થાય;

जो कोइवार कोइना गुण वर्णव साज
 ले तो तेनुं इर्पा थकी माथु छववा
 आवे वली माथु कुटवा मंमी जाय
 तेवारे तेनुं कुटुंव तेने वारे तोपण
 ते न रहे. तेवारे तेना दीकरा तेनु
 कष्ट देखी कहेवा लाग्या के पीताजी
 तमो कोइनी वात सांजली शक्ता
 नथी ते माटे ज्यां कोइ माणस न
 होय तेवा वन विषे रहोतो ठीक. ए
 वामां कोइनो विवाह थयो ते आवी
 ने वात करवा लाग्यो के मे वि
 वाहमां एवुं जमण कर्यु के लोको ज
 मीने घणा खुशी थया. वली हझारो
 रुपिया वावर्या एवी रीते मोटी मोटी

वातो करी, ते सांजली पंकप्रियने ६
 र्घा थइ, के अमारी आगल खोटी
 चमाइ करेबे एवं कही माथु कुटवा
 माम्थु एवामा तेना दीकरा आवीने
 बोल्या के पीताजी तमे एकात बन
 मा रहो त्यां अमे तमने एक झुंप
 मी बनावी आपीए अने खावानु
 त्या पहोंचामीशु मटे तमो त्यां
 सुखेथी रहेज्यो ए वात सांजली कुं
 जार हर्प पाम्यो तेवारे ते पुत्रोए एक
 बनने विषे नजीक तलाव हतु तीहां
 झुंपमी बाधी आपी वली खावानी
 तथा पेहेरवा उढवानी सर्व सामग्री
 त्यां पहोचामी दीधी. हवे ते कुजार

સુખે તે વનમાં રહેઠે એવા સમયને
 વિષે એક રાજા શિકાર રમવાને નિ
 કલ્યોઠે તેમાં પોતે ઝુલો પમી ગયો
 નૂલ તરસ ઘણી લાગી ઠે તેવામાં
 ફરતો ફરતો તેજ વનને વિષે જ્યાં
 કુંજાર ઝૂંપમી વાંધીને રહેલો ઠે
 ત્યાં આવ્યો રાજાને જોડને કુંજાર
 વિચારવા લાગ્યો કે આ કોડ ઝુલો
 પમ્યો થકો નૂલ્યો તરસ્યો અહીયાં
 આવ્યો ઠે. એમ જાણી પોતાના ઘમા
 માં નરેલુ જલ કમલ થકી ઢાંકેલું
 સુગંધદાર અતી મીઠું એવું જલ લ
 ડને રાજાને પાયું અને પોતાના ઘર
 માં જે કરેલી રસોડ હતી તે રાજાને

जमानी दीधी तेथी राजा घणो खुशी
 थयो अने ते कुचारने केहेवा लाग्यो
 के अरे तु इहा ग्रहस्थीने वेपे आ वन
 मां केम रहेबे; वनमा तो तापस रहे,
 गृहस्थीने रेहेवानुं शु जरुर बे. कुचार
 बोल्यो हे राजन् आ जीव आ ससा
 रमा पोताना दोषे करीने डःख पामे
 बे एमा काइ सदेह नथी राजा बो
 ल्यो केम एम कहोबो? तेवारे कुचार
 बोल्यो हे राजन् आ ससारमां बहु
 लोक पोतानी बन्नाइ करवाने अजु
 क्त बोलेबे ते साजली मने डःखनी
 करनारी एवी आ इर्षा याय ते हुं
 काइ वरजी शक्ती नथी, अने मारुं

યાં મેં મારી મેલે કુટી કુટીને સોસરુ
 કરી નાસ્યુ તે માટે હું આ વનમાં
 રહ્યો છું. એ સાંજલી રાજા કૃપા કરી
 તે કુંજારને કેહેવા લાગ્યો કે હે કું
 જાર એ તારું સર્વ-હઃસ હુ કાપીશ.
 તારી આગલ કોઈ પણ વખત કરશે
 નહીં, અને જે કરશે તેને હું શિક્ષા
 કરીશ. તુ મારે ત્યાં રહેજે, ઝપગારી
 ના ગુણ લેવા એજ રીતી હોય છે. કે
 મકે એણે રાજાને અન્નદાન દીધું છે
 એવી વાત કરે છે એટલામાં ત્યાં રાજાની
 સેના આવી મળી, ત્યારે રાજા તે
 કુંજારને પોતાની સાથે હાથી ઝપર લે
 સામી નગરમાં લઈ જાય છે એવામાં

मार्गमा एक बोरमीनां झाम नीचे
 बोर वीणती महा रूपवंती कन्या दी
 ठी तेने राजाए पुठ्युं के, हे मृगाक्षी
 तारु नाम शुं ? ने केनी तुं 'टीकरी ?
 तेवारे ते बोली खखा मारु नाम ठे
 अने बाहीकनी पुत्री तुं एवा वचन
 साजली राजा बहु आनद पाभ्यो;
 अने पोताने घेर जइने पोताना प्र
 धानने बाहीकने घेर मोरली खखा
 नामे जे कन्या ठे तेनु मागु कराव्युं
 अने पोते विवाह करीने पोतानी प
 टराणी थापी अने ते कुनारने पो
 ताना मेहेलमा राख्यो सर्वे प्रकार
 ना जोग जोगवे ठे राजाए सर्व लो

कोने कही दीधु के जे कोइ एना आग
 ल अदकी बात करशे तेने दंम आ
 पीश. एम एक वर्ष कुन्जारने सुख जी
 गवता थयुं. एवामां एक दिवसे राजा
 बहार रमवा नीकल्यो ते वखते पकप्रि
 य कुन्जार अने पोतानी पटराणी स
 र्वे साथे. ठे एवामां ते बोरमी राजानी
 नजरे पसी ते जोइ राजा राणीने केहे
 वा लाग्यो के हे प्रिये आ श्रामने अ
 ने आ जमीनने तमे जाणोबो ? त्यारे
 राणी बोली के हे स्वामीनाथ हु नथी
 जाणती. एवं राणीनुं बोलवुं सांन
 लीने कुन्जार इर्ष्यामां जरायो थकी
 शत्रुनी पेठे पोतानी मुठीथी पोतानुं

माथुं कुटवा लाग्यो जे आ राणी का
ले तो बोर वीणती हती, अने अ
त्यारे कहेवे के हु नथी जाणती रा
जाए पुग्घु अरे आने कोणे इर्षा
पमानी त्यारे लोक बोल्या के कोइए
नथी पमानी त्यारे राजाए ते कुंजार
ने कह्युं के तमे माथु आ माटे कुटो
गे ? त्यारे कुंजारे एक दुहो कह्यो.

काले बोर तु विणती । आज न
जाणे खख ॥ पुणरपी अमचीए करी
शुं । धरु न सहु ए अणख ॥

ए साजली राजा विचारवा लाग्यो
के आ राणी काइ अजुक्त बोलती
नथी केमके में एने सर्वे सुख आप्यु

તેથી પુર્વની અવસ્થા ચુલી ગઇ. એમાં
 કાંઈ અધિકપણુ નથી. એ ફોકટ માથું
 કુટેબે. રાજાએ સમજાવ્યો પણ સમજ્યો
 નહીં ત્યારે રાજાએ શીશ્વ દીધી એટલે
 પોતે વનમાં જઈને રહ્યો, અને પોતે ઈર્ષા
 ના જોગથી મર્ણ પામ્યો. હવે જુવો ! આ
 જીવની વાત પણ રાણીને સુખમા યાદ
 આવી નહીં તો પરજીવની વાત કેમ યાદ
 આવે ! એ કારણે એ જીવ સુખમાં પડ્યો
 થકો પુર્વે જોગવ્યાં હઃસ્વ તે નથી જાણ
 તો તેથી કોઈ તો સસારસુખ આપે
 તેનેજ દેવ કરી માની રહ્યાં છે, કોઈ હરિ
 હરાદિકને તરણ તારણ માની રહ્યાં છે,
 કોઈ વાંસ માર્ગમા પડી ગયાં છે, કોઈ ના

સ્તીક થઇ ગયાઠે તે તો એમ કહેઠે કે
 खाधु ते मीतुं अने आगल्यु जव कीणे
 दातुं एवु बोलेઠે तथा कोइ खावापीवा
 ना लोलपी थया थका अनेक प्रकारना
 आरज समारज करीने मनुष्यपणु हारी
 रहावे अने कोइ पुन्यने जोगे मनुष्यप
 णु आर्यक्षेत्र श्रावककुल इत्यादिक पा
 म्या तोपण श्री तिर्थकर जगवंते परु
 प्यो जे निग्रथमार्ग तेहની रुचीकालना
 महात्मयी करी शक्ता नથી नीकेवल
 जैनी नाम धरावी कुम्भकपटना व्यापार
 करी मनुष्यपणुं हारी जायवे पण तेम
 ने केवली जापीत धर्ममलतो नથી अने
 जो कोइ अल्पस्तव जैनधर्मની रुची

પામે તો તેં અનેક પ્રકારના પાસઝાડિક
 તથા ગચ્છમતના જેઠ તથા જેલ દેલ્હીને
 તેમનું મન મામામોલ થઈ જાય તથા
 એકાંત પદ્ધતિ થઈ જાયઁ અને જવાની
 નંદી થઈ ધામધુમ કરવા લાગી જાયઁ
 અને અહકાર કલુઝીન મતિ થયો થકો
 જૈન માર્ગથી વિપરીત પરિણામે વરતીને
 જે ગચ્છમતની પરણતી થઈ તેહને જ કેવ
 લી જાણીત માનીને રહેઁ તથા કોઈ મા
 ગાનુસારી કરણી કરેઁ તે પણ વીજાની
 નિંદા કરતો સંસારમા રહી જાયઁ પ
 ણ માર્ગાનુસારી પણાનો લાજ લેઈ શકો
 નથી માટે શુદ્ધતત્ત્વ જાણ્યા વિના સ
 રથા રહેવી કઠણઁ તે કારણે એ તત્ત્વ

વિવેક નામે ગ્રંથ જ્ઞાન્ય જીવોના ઉપગા
 રને અર્થે લખીએ વિશે, એ ગ્રંથ વાચવા
 થી તથા સાંનુભવથી ત્રણ તત્ત્વની ઝ
 લખાણ થશે તો બહુ લાભનું કારણ છે
 સર્વ સિદ્ધાંતનો સારાંશ એ છે જે જીવ
 ને સમ્યક્ત પામવું તે અતિ હરલજ્જ છે
 દેવેન્દ્ર, ચક્રવર્તિ, પ્રમુખની રિદ્ધિ મળે
 પણ સરધા મલવી કહે છે, માટે એ ગ્રંથ
 વાંચી સારી રીતે તત્ત્વનો નિર્ણય કરવો
 તે તત્ત્વ ત્રણ છે, સુદેવ, સુગુરુ, સુધર્મ
 તેમાં સુદેવ શ્રી અરિહત વિતરાગ અ
 જ્ઞાનાદિક અઢાર દોષ રહીત, કેવલ
 જ્ઞાન, કેવલ દર્શન સહીત નિરવિક
 રી તેમને તરણ તારણ દેવ કરી સર

હવા અહીંઆં કોઈ કહેશે કે અરિહંત
 કહોગે હમણાંતો કોઈના દીઠામાં આ
 વતા નથી, તેનો ઉત્તર—અહો જ્ઞવ્યચ્યા
 ર નિદ્દેપે કરી ચ્યાર પ્રકારના અરિહંત
 છે તે કયા કયા તે કહેશે, શ્રી ઠાણાંગ
 સૂત્રમાં કહ્યા છે. નામજિન, થાપનાજિ
 ન, જ્ઞવ્યજિન, જાવજિન, તેમાં નામ
 જિન એટલે નમો અરિહંતાણં એ પ્રસિ
 ધ્ધ છે, અને થાપનાજિન એટલે અરિહં
 તની પ્રતિમા એ વીજા અરિહંત એટલે
 અરિહંતતો ચર્તદ્દેત્રમાં વિદ્યમાન છે અ
 ને જ્ઞવ્યઅરિહંત તે અરિહંતનો જીવ,
 જાવઅરિહંત તે સમોવસરણમાં વિરાજ
 માન, ચાંસઠઈંડે પૂજીત, ચોત્રીસ અ

તિથય, પાત્રીસવાણી ગુણ સહીત એવે
 અરિહતતો અહીયા વિદ્યમાન નથી પ
 ણ માહાવિદેહ ક્ષેત્રમા વિદ્યમાન છે. અ
 ને કોઈ તિર્થકરનામકર્મ ઇપાર્જનારોજી
 વ હશે તોપણ અહીંઆ વ્યવહારથી ક
 હેવામા ન આવે માટે વે અરિહંત. તો
 અહીંઆ નામ થાપના નિદ્દેપે કરી વિ
 દ્યમાન છે.

પ્રશ્ન જે તમો નામ અરીહત કહો
 ઓ તે ઠીક છે. પણ થાપના તો એકેડિનુ
 ટલ છે વહી અજીવ છે અસાસ્વતી છે તેને
 અરિહત કેમ માનીએ

ઉત્તર હે જન્ય એમ કહેવાથી ત
 મને પ્રથમ તો સૂત્ર યથાપક દોષ આ

व्यो केमके ठाणांग सूत्रमां च्यारेनिद्धे
 पा सत्य कह्या तथा अनुयोगद्वार सूत्र
 मांजघह्यथी च्यारनिद्धेपा सर्व वस्तुमां
 देखाज्यावे तमारासरदहवा प्रमाणे तो
 त्रण रह्या पण सूत्रनो एक अक्षर न
 थापकने अनंत संसारी कह्यो ठे तो
 थापना उथापकने तो सपूर्ण वस्तु न
 थापक थइ ए महादोषठे अने तमो था
 पनाने एकेजिनु दलठे; अजीवठे एमक
 होठो ते पण मोटी नूलठे केमके राय
 पंसेणी सूत्र १ जीवाजीगम सूत्र २ जं
 वुद्धिपपन्नति सूत्र ३ चंदपन्नति सूत्र ४
 सूरपन्नति सूत्र ५ जगवति सूत्र ६ ठा
 णांग सूत्र ७ समवायंग सूत्र ८ उवाइ

सूत्र प्रमुखमा प्रतिमाने गणधरोऽ
 रिहंत सिद्ध कही देखामीठे एमां अरि
 हंतना गुण आरोपण करी अरिहतप
 णे इडादिके प्रमाण करी पूजीठे, मानी
 ठे आगातना टालीठे तेने एकेजीनुद
 ल कही थापना उथापोगे ते तमारी
 जम्बुधिठे केमके अतद्ध अरिहतनु स्व
 रूपठे तो एने अजीव मानीने अवगु
 णोगे ते पण तमारी जूलठे केमके नाम
 निक्षेपाने तो तमे तारकमानोगे ते नाम
 कर्म ठे, तिर्यकरनागर्भ प्रकृति कर्म
 ए अणारूप अंजु ॥५॥ ठे,

ए पण

ગુણ વિચારવામાં આવે છે માટે નામતો
લેવું જોઈએ.

ઉત્તર. જેમ નામથી અરિહંતના ગુણ
યાદ આવે છે તેમ થાપનાથી પણ અરિહં
તના ગુણ સ્વરૂપ જાણવામાં આવે છે તથા
આત્માનું સ્વરૂપ પણ ઝલેલાય છે. પર
ણતીમાં સમજાવ આવે છે એવો થાપના
નિદ્દેષો, એહનો દરિશન કરવો શા મા
ટે નિષેધો છે.

પ્રશ્ન નામ નિદ્દેષોતો સાક્ષાત્ અ
રિહંતે અરિહંત કહી દેખામ્હો છે પણ
થાપનાને તો પ્રતિમા કહી છે.

ઉત્તર. જેમ નામને અરિહંત કહી
દેખામ્હો તેમ થાપનાને પણ અરિહંતે

જીનવર કહીને રાયપસેણી પ્રમુખ સૂત્ર
 મા દેખામી છે તથા જેમ તિથેકરની
 આગાતના વરજી તેમ પ્રતિમાની આ
 ગાતના પૂર્વોક્ત સૂત્રોમા વરજી તો થાપ
 નાને અરિહત કેમ ન માનીયે ? ગુણમાં
 તો નામ અને થાપના બેઠ સરખા છે.
 જેમ થાપના વોલતી નથી તો નામ પ
 ણ વોલતું નથી પણ બેઠમા પોતાની પ
 રીણતી ઇટલે પોતાનો જાવ થાપીયે તો
 ગુણમા બેઠ સરખા છે તેવારે કોઈ કહે
 શે કે અમેતો નામ, થાપના, જ્ઞ્ય એ
 ત્રણ નિક્કેપા શુન્ય માનીયે ઠીએ. ગુણ
 વિના નામ કોઈનુ અરિહત એવો થયો
 તો તેથી શુ થયુ ઇટલે નામથી કાંઈ

सिद्धी नहीं. सिद्धी तो जावनिद्वेपाथीवे.
 नाम, थापना अने जव्यथी गुं थाय ते
 वारे तेने कहीये जे तमो जावथी सि
 धि कहोगे ते सत्यवे पण ते जाव, ना
 म, थापना, जव्य, जाण्या विना तमने
 केम थयो जे तमे एम कहोगे जावथी
 सिद्धि ते जाव शानोवे जे तमे सि
 धि कहोगे तेवारे ते कहे जे अरिहत
 नु स्वरूप आत्मामां विचारीए एवा
 आकारना अरिहतवे अने बीसथाना
 दिक तपकरणी करी अरिहंत थयावे
 एम जाव आणीये तेवारेतेहने कहीए
 एहमां तो परथम तमे त्रण निद्वेपाक
 ह्या केमके अरिहंतनु स्वरूप एटले अ

વી એ જાવ આત્મામાં થયો તેવારે જાણ
 નિદેશની જે વસ્તુ કહી તે તલ કમ
 પોતાના આત્મામાં પ્રણમયો માટે એ
 એ નિદેશજાવ નિદેશના કારણે તે
 ન માને તે અરીહતના અવર્ણ વાદના
 વોલનારો છે એહવુ જાણવુ

પ્રશ્ન જે તમો ત્રણ નિદેશથી જ
 વધાય એમ કહો છો તે અમે ના નહ
 કહેતા એમ તો અમે પણ ત્રણ નિદેશ
 માનિએ છીએ પણ અતે તો જાવ નિદેશ
 સિધ્ધિ છે કેમકે જેમ બાલપણે ઢાંગલ
 ઢાંગલી પરણાવે છે ઘર માને છે ઇત્યાદિ
 ક રમત રમે છે અને પરણવાટિક કૃત
 થી પોતે સંસારના સુખ જોગવવા

પોતિ જાણેઢે પણ જેવારેસમજણ આ
 તેવારે રમત મુકીદે અને પોતાને સા
 કાત સ્ત્રિ મલે પઢે ઢીંગલા ઢીંગલીનું
 નામ લેતો નથી, તેમ નિક્કેપા પણ
 જાણવા. જેમ પહેલી સ્ત્રી ઢીંગલી
 નામે અને થાપના વસ્ત્રાદિકની કરેલી
 પ્રાગામીકાલ થનારી સ્ત્રિ ઝવ્યસ્ત્રિ
 તેવારે તે સાક્ષાત સ્ત્રિ મલી તેવારે તે
 ત્રિમ સ્ત્રિને મૂકી જાવસ્ત્રિ પરણ્યો પ
 તેને ગામાટે રમાડે તેમ પોતાનો આ
 મા પોતે જાવ અરિહંતને જાણનારો
 ય પઠી એ નામ થાપના ઝવ્યથી જાવ
 પરિહત જાણી લીધા તો પઠી એમને
 ગામાટે માનીએ.

मानता. ए बौलवुं तमारुं गेरव्याजवी
 ठे. जेम कोइनो अधिकार चालतो हो
 य तेमां प्रसंगे वात आवे अने पढी
 त आवे तेनो शो दोष ठे जेम आणं
 दजीने अधिकारे अर्थापति ए स्व चैत्य
 मानवा पूजवा राख्यां तथा मुनिने दा-
 न देतो विचरु ए राख्युं अने पढी सू-
 त्रमां कोइ जग्याए जीव्या त्यां सुधि
 कोइ चैत्य पूजानो अधिकार तथा को
 इ मुनिने दान देवानो अधिकार आ-
 व्यो नथी तो तेणे जन्मारामां पूजा दा-
 न नहीं कर्यो हशे अर्थात् कर्यो हशे.
 पण सूत्रमां लख्यो नथी तो शुं न मा-
 नीए? एटले मानवोज तथा कोइ श्राव

उत्तर. माहानिशिधमां आचार्योए
 घालमेल करी ते तमारा मतने मल
 ती वात नहीं तेज घालमेल ठे के वी
 जी पण ठे ? अने जो एमां घाल मेल
 करी तो बीजा सूत्रोमां केम न क
 री माटे तमो असत्य जाषण बोलोगे
 तथा तुंगिया नयरीना श्रावकोए कुल
 देव पूज्या ए कहेवुं तमारु विचार वि
 नानुं ठे. केमके पूर्वे सूत्रमां तेमणे च्या
 र निकायना देवनी सहायता धर्मथकी
 चलतां पण लेवी निषेधी तो संसार
 अर्थे तो लेज नहीं. तो तेमने बीजो
 कुलदेव कोण रह्यो. सहाय न वांच्छे
 तेवारे पूजातो केम करे.

के पूजा नथी ए आधारथी कहोगी।
 माहानिशीथ सूत्रमांतो श्रावकने पूजा
 नु फल वारमा देवलोकनुं कह्युं ठे अने
 जगवतिजीमां तुंगीआ नयरी प्रमुख
 ना श्रावक नाया कयवली कंमा एट्ये
 जीनराजनी प्रतिमा पूजिने जगवानने
 तथा थीवरोने वादवा गया एम ठे मा
 टे श्रावके पूजा करी ए प्रतद्व ठे तेनी
 ना केम कहेवाय

प्रश्न माहानिशीथ सूत्रमातो आ
 चार्योए घालमेल करी माटे अमे न
 मानीए अने जगवतिजीमा तो तुंगीय
 नयरीना श्रावके घरदेव कहेता जे कु
 देव तेनी पूजा करी एम मानीए ठीए

उत्तर. माहानिशिथमां आचार्योए
 घालमेल करी ते तमारा मतने मल
 ती बात नहीं तेज घालमेल ठे के बी
 जी पण ठे ? अने जो एमां घाल मेल
 करी तो बीजा सूत्रोमां केम न क
 री माटे तमो असत्य जाषण बोलोगे
 तथा तुगिया नयरीना श्रावकोए कुल
 देव पूज्या ए कहेवुं तमारु विचार वि
 नानुं ठे. केमके पूर्वे सूत्रमां तेमणे च्या
 र निकायना देवनी सहायता धर्मथकी
 चलतां पण लेवी निषेधी तो संसार
 अर्थ तो लेज नहीं. तो तेमने बीजो
 कुलदेव कोण रह्यो. सहाय न वांच्छे
 तेवारे पूजातो केम करे.

प्रश्न. श्रावकने कुलदेव होय ते मंगलीकने अर्थ पूजे.

उत्तर. श्रावकने तिर्यंकर देव शिवाय बीजो मंगलीक शुं ठे ते संसारीक व्यतरादिक मिथ्यात्वी देवने पूजे.

प्रश्न. समकिति कुलदेव होय तो पूजवानु शु अटके

उत्तर तेमने तरण तारण तो देव अरिहतज ठे बीजा देव होय नही के मके च्यार निकायना देवनी सहायता वर्जीं तो समकिति मिथ्याती बेहु आवी गया.

प्रश्न. जे तमारे परपराए प्रतिक्रमणामां देवोना काउसग्ग थोइ उपद्रव्य

ટાલવા સારું કરોઠો તો ઘરમાં ઉપજ
વ્ય ટાલવા તે દેવોને પૂજતા હશે ત્યા
રેજ આ પરંપરા ચાલી આવેઠે માટે કુ
લદેવ માંનવાનો શો દોષ છે ?

ઉત્તર જે પરંપરા તમે કહોઠો તે પૂ
ર્વની નથી એ પરંપરા તો કારણે કોઈ
આચાર્યે નવી ચલાવી છે તે રુઢીથી નિ
ત્ય કરવા લાગ્યા છે. એ તમે પણ સમ
જો ઠો કે એમાં દોષ છે. તે રુઢીથી નિ
ત્ય કરેઠે પરંતુ આદિની નથી. નિત્ય
કરે તે જૂલ છે. પણ વહુ રુઢીને નિશેધ
કરી શકે નહીં માટે ચાલેઠે. અને ઘ
ણા ગચ્છમાં એ કરતા નથી. માટે શ્રાવ
કને અરિહંત શિવાય વીજા દેવ નથી.

પ્રશ્ન. જેમ એ રુઢીની પરંપરા તેમ પ્રતિમા સ્થાપવાની રુઢી હશે તો કોણ જાણે.

જ્ઞાત. હે દેવાણુપ્રિયા એમ કેમ કહોગે જે સૂત્રમા પ્રતિમા પ્રત્યક્ષ છે એને રુઢી પરંપરા કેમ માનીએ અને દેવોના કાન્તસગ્ગ થૂંડ એતો સર્વ આચાર્ય પૂજાદિ વિશિષ્ટ કારણે આચરણાઈ કરવી લખે છે એટલે એ આચરણા નવી થઈ એમ છે પણ પ્રતિમા અશ્રિતો નવી થઈ એહવુ કોઈ પણ લખતા નથી. સૂત્રમા લખેલી તેને નવી થઈ એમ કેમ કહીએ અષ્ટાપદે શ્રી રિ પન્નદેવસ્વામીને વારે ચૈત્ય કર્ત્ત્રિમ થયાં અને સાસ્વતા ચૈત્ય તો અનાદીકાલ

નાં છે તે તમો માનોગો તો એ રુઢી કે
મ કહીએ માટે વિચારવું જોઈએ.

પ્રશ્ન. અષ્ટાપદ ઉપર દેહરાં કીયા
સૂત્રમાં છે.

ઉત્તર. આવશ્યકસૂત્ર નિર્યુક્તિમાં છે
તથા ઉત્તરાધ્યયનમા દેહરાં અષ્ટાપદ
ઉપરે કહ્યાં છે. ટીકામાં

પ્રશ્ન. આવશ્યકતો ગચ્છ ગચ્છનો
જુદો જુદો તે કેમ મનાય અને ટીકા
તો અમે માનતા નથી.

ઉત્તર. જે આવશ્યક ગચ્છ ગચ્છનો
તે કેમ મનાય એમ તમે કહોગો પણ જે
આવશ્યક ચૌદ પૂર્વધારી નજવાહુ સ્વા
મિ તેમનો રચેલો તે તો સર્વ ગચ્છમાં

एकजणे वली तेनो निर्णय घणा आ
चार्यथी थएलोणे वली अष्टापदे श्री
गौतमस्वामी चैत्यवांदवा गया ते वात
जुठी केम थाय.

प्रश्न गौतमस्वामी अष्टापदे गया
एवु क्याणे ?

उत्तर जगवति सूत्रनी टीकामांणे.

प्रश्न. टीका तो अमे नही मानीए
सूत्रमां होय तो देखामो

उत्तर. तमो टीका नही मानो त्यारे
टवार्थ पण मानवामां केम आवशे. अ
ने सूत्रमा सबध तूटतो हशे तेने केम
मानशे

प्रश्न ए कहोणे ते ठीकोणे पण क

त्रिम वस्तुनो एतलो काल केम होय-
जे कोनाकोमी सागरोपम सुधि रहे.

उत्तर. एवी शंका तमे विनासमज
नो करोगे केमके एतो देवादिक प्रयो
गथी रहेवे. पण कर्त्रिम वस्तु प्राये द
र्श कोनाकोमीमां पण विणसे नही. जे
जंबुद्विप पन्नतिमां वावमी वर्णवी तेके
म रही. तथा रिपञ्जकूटें चक्रवर्ति नाम
लख्या ते केम रहे. तो एम जाणीए.
ए कांइ एकांत नथी. जो कर्त्रिम न र
हे एटले कर्त्रिम कोइ प्रयोगथी असं
ख्यातो काल रहे तेनो दोष नही. जे
सूत्रमां संख्यातो काल कहेवे. ते सा
मान्य अपेक्षावे, कोइक आश्री असं

રુચ્યાતો કહીએ તો દોષ નહીં.

પ્રશ્ન. જે તમો પ્રતિમા વિષે કહોગો
પણ તે પ્રતિમામા ગુણઠાણુ શુઠે.

ઉત્તર. જે અમો પ્રતિમા વિષે કહીએ
ઠીએ તે થાપના નિદ્દેષો જે પ્રમાણ ન
કરે તે મિથ્યાતમાં પડે. માટે તેહને અ
નુજવ કરાવ્યો જોડે જે નામ અરિહં
ત અને થાપના અરિહંત વન્ને સરિખા
જાણે તેથી શુદ્ધ અનુજવ થાયઠે અને
જે તમે ગુણઠાણુ પૂછોગો તેતો પ્રતિમા
ઠે. પણ સિદ્ધમાં ગુણઠાણું શુઠે કહી દે
શ્યામો ત્યારે તે કહેજે સિદ્ધમા ગુણઠાણું
નથી ત્યારે તેને કહીએ જે ગુણઠાણા
વિના સિદ્ધ કેમ માનોગો.

પ્રશ્ન. સિદ્ધ તો જીવે અનંતગુણી
 હે માટે માનીએ.

ઉત્તર. તે અનંતગુણ પોતાના આ
 ત્મામાં, માટે તે ગુણનો પ્રતિમામાં
 આરોપણ કરી અનંતગુણી, એ પ્રતિમા
 હે એમ માનીએ તો શો દોષે, જેમ ના
 મમાં ગુણ આરોપીએ અને તે નામને સિદ્ધ
 કરી માનીએ તેમ એવળ માનીએ. જેમ
 નામના આલંબનથી પાપ જાય છે. તેમ
 થાપના આલંબનથી પણ પાપ જાય છે એ
 નામ થાપના અરિહત જેવાં જાણવાં.

પ્રશ્ન. નામ થાપના અરિહત સરિખા
 હે તો અરિહંત સર્વ ત્યાગી છે, માટે તેમ
 ને સચિત કેમ લગામીએ.

ઉત્તર. જેનો જેવો વિનય હોય તેને
 તેમ કરવું તેમાં શો દોષ છે જેમ નામ મુ
 ર્ખથી કહીએ તે મુખાદિકના અશુચિ
 પુદ્ગલ ફરશે તોપણ તેની આશાતના
 નથી તેમ થાપનાનો વિનય પૂજાદિક
 કરતા દોષ નથી એતો થાપના છે પણ
 મુનિ સર્વ સચિત્તના ત્યાગી છે તોપણ કા
 લ કર્યા ઠતાં મુનિની કાયાને ઝત્તિરાગે
 કરીને નવરાવે છે તથા અગ્નિસસ્કાર કરે છે
 તેનો દોષ સિદ્ધાતમા સાંજલ્યો નથી તે
 કાયા સાદ્દાતપણે ઇન્દ્રિયગુરુ છે કલ્પસ્થિ
 તિએ નિર્જરાનું કારણ છે, તેમ થાપના
 નિદ્દેષાને કલ્પસ્થિતિએ શ્રાવકોને ઝ
 ત્તિરાગે કરી સચિત્તનો દોષ ગણ્યો નથી

निर्जरानुं कारणे.

प्रश्न. तमे सर्वे कहोगे ते ठीकठे
पण प्रतिमा अजीव तेने देखी अरिहं
तनो जाव केम आवे ?

उत्तर. हे मानुजाव जेवी वस्तु देखी
ए तेवा जावनो परिणाम प्रतक्ष्ण थाय
ते दसवीकालौकमां जुवो के चित्रामण
नी पूतली देखवार्थी सराग थाय तथा
जुद्धादिक देखवार्थी सूरपणु थाय. तप
स्वी देखवार्थी तप अनुमोदना थाय.
सर्प जाणी दोरमी उपर द्वेषजाव आ
वे. पुत्रादिकना उपगरण देखवार्थी पुत्र
नो मोह उपजे. ए माटे जगवर्तिजीमां
जमालीनी माताए केश संग्रही राख्या.

એમ અનેક અજીવ ડબ્બયથી વૈરાગ્ય ત
થા સરાગ પામ્યા દેખાય છે તો પ્રતિ
માં દેખવાથી વીતરાગનો આરોપણ કે
મ ન થાય

પ્રશ્ન સત્ય છે આરોપણ થાય છે પણ
એમ તો ધ્વજા જોડને પણ વૈરાગ્ય પ
મે તો તે ધ્વજા શુ પૂર્જવા યોગ્ય થઈ
ઉત્તર તે ધ્વજા ઇંડ્રધ્વજાના ગુણ
જ્યા સુધિ તેમાં આરોપણ છે ત્યાં સુધિ
તે પણ પૂજાય છે પણ ધ્વજામાં જે ગુ
ણ આરોપણ છે તે ગુણ વૈરાગ્યવત ન
થે તે થકી વિપરીત દેખી વૈરાગ્ય થ
ય છે તે માટે તે चीज निरगुणी છે જ
ને થાપના તો ગુણવત સ્વામી જે હોય

તેહની થાયઁ અને ગુણવંત સ્વામીનું
 સ્મરણ પણ તેજ કરાવે ઁ. એમાં વીજા
 ગણ આરોપણ થતા નથી. માટે પૂજ
 નીક ઁ તથા તિર્થંકરાદિક જે વૃદ્ધો
 નીચે વેઁલા તે વૃદ્ધને પણ ધન્ય ઁ તે
 મ કેહેવાય ઁ. તો તેના સ્વરૂપની મૂ
 ર્તિ પૂજાય તેમાં શો વાંધો ઁ માટે નામ
 અરિહંત અને થાપના અરિહંત તે ઞર્ત
 ક્ષેત્ર તથા ઐરવર્તક્ષેત્રમાં વિદ્યમાન ઁ.

પ્રશ્ન. વિદ્યમાન ઁ તો હવે અરિહં
 ત દેવ અમે કોને માનીએ ?

ઉત્તર નામ અને થાપના એ વે અ
 રિહંત ઞર્તમાં વિદ્યમાન અને દ્રવ્ય અ
 રિહંત તથા જાવ અરિહંત માહાવિદેહ

માં ઠે એવા ચાર નિક્કેપે સહિત અરિહ
ત તત્વને માનવો અને વીજા હરિ હરા
દિક ચાર નિકાયના દેવ તેમને સંસા
રી જાણી તરણ તારણ માનવા નહી
એહવો નિશ્ચય આત્મામાં થાય તેવારે એ
પ્રથમ તત્વ સરદહ્યો કહીએ इति प्रथ
म तत्त्व संपूर्ण

તત્વ વીજો

હવે વીજો તત્વ સુગુરુનો તે સુગુ
રુ વાજ્ય અભ્યતર ગ્રથી કરીને રહિત
તે નિગ્રથ કહીએ તેમને ગુરુ કરી સરદ
હવા હવે તે નિગ્રંથનો વર્ણવ કરીએ ઠીએ
પંચ મહાવૃત ધારી તિહા પ્રથમ મહાઢ્ર
તેં સર્વ પ્રકારે જીવ મારવાનો ઢ્રણ વ

रण त्रण जोगे करीने त्याग ए प्रथम
महाव्रत पण लोकीकमां जेम कोडने
थाप मारी ते प्राणातिपात नथी एम
जाणेवे पण साधुने तो ए पण प्राणा
तिपात ठे. ए पहेलु माहाव्रत हवे सर्व
प्रकारे जुठ बोलवानो त्याग ते बीजुं
महाव्रत पण लोकीकमां तो जेम कोड
गृहस्थ आन्यो तेहने बीजो गृहस्थ
कहे जे आवो इहां वेसो अथवा
हमणां जावो फरीने आवजो एम
कहे तेने साच मानेवे कोड जुठ मान
ता नथी पण साधु पुर्वे कह्युं तेम गृह
स्थने कहे तो जुठ लागे केमके सावद्य
वे माटे एहवुं जूठुं पण न बोले सर्व मृ

धुल प्रमुखनी साधुने खप पमे तो अ
 पुजाणह जसुगहो एम कहीने लेवे.
 झाम हेठे बेसे तो झामनी आज्ञा ली
 ये तो चोरी न लागे. तथा लोकमां तो
 दीकरो पिताने पूठ्या विना खायठे तो
 पण तेहने चोर नथी केहेता पण साधु
 तो गुरुने पूठ्या विना, आहार देखा
 म्या विना खाय तो चोर कहीए तथा
 गृहस्थ पासेथी सूइ मागी लाव्यो जे
 हु कांटो काढीस. पठि ते सूइथी कपमो
 पातरो सिवे तो चोर केहेवाय तथा ती
 र्थकरे कह्यो जे साधु गृहस्थ पासे का
 म करावे ते दम पावे. तेम बता जो
 गृहस्थ पासे काम करावे तो ते साधु

चोर कहेवाय तीर्थकर अदत्त माटे, ए
 सर्व प्रकारे अदत्तादाननो त्याग ए त्री
 जु महाव्रत ३ चोथुं महाव्रत सर्व प्र
 कारे अब्रह्म एटले मैथुन तेहनो त्याग
 त्रण करण त्रण जोगे करी सर्व प्रका
 रे कहेवाथी पण लोकीकमा तो एहवां
 कार्य करे तेहने मैथुन नथी गणता.
 ते कहेवे स्नान करे हाथ मुख धोवे
 दातण करे पग धोवे वस्त्र धोवे रंगे
 हजामत करावे नख रूमा करावे तथा
 रंग लगामे मसी लगामे तिलक करे
 घराणु पहेरे केस समारे वस्त्रने धुप ल
 गामे आखे काजल सुरमो आजे इत्या
 दिक कारण करे तो तेहने मैथुन सेव

मारो कहीएँ ए मैथननां अंग ठे माटे
 तथा जे स्त्रियादिनां रुप निरखे ठे
 कराने मोढे हाथ फेरवे. चुंवन करे ए
 या कारण तो लोकोमे प्रसिद्ध मैथुनज
 ठे. तथा हस्तकर्मादिक करे तेल फुले
 ज लगामे ते तो सबल दोपने पामे
 माटे सर्व प्रकारे मैथुन त्याग कर्यो ते
 हने पूर्वोक्त दोष लगामे तो दम्न पामे
 श्री निगीथ सूत्रमां कह्युं ठे के जे सो
 जाने अर्थे पोताना केस ऊपर हाथ फे
 रवे तो ते अनाचारी दंमने पामे जला
 नोजन करे घणो जर जरतो आहार
 करे स्त्रीजमां बेसीने कथा करे संसारि
 क बातो करे तो ते साधु ब्रह्मचर्यनो

नास करे तेवु उत्तराध्ययन प्रमुख सूत्र
मां कह्युं ठे ए पूर्वोक्त दोष रहींत जे
चोथो महाव्रत धारे ते निग्रथ जाणवा
ए चोथु महाव्रत ४ हवे पाचमु महाव्र
त ए सर्व प्रकारे परिग्रहनो त्याग करे
ते परिग्रह धन धान्यादिक नव प्रकारे
ठे तथा लोकीकमा तो जे उपगरण ते
प्रमाण उपरात राखे तथा अण पमी
लेहा राखे तो तेहने परीग्रह गणता
नथी पण ते सिद्धांतऽभिप्राये परिग्रह
ठे तेमा चउदे उपगरणना प्रमाण एम
ठे अटपमुलां वस्त्र त्रण तेमा वेतो सु
तरना ने च्यार हाथ लावा अने अढी
द्वाथ पहोला ए प्रमाणे एक कांवली

એ ત્રણ ઉપગરણ તથા ચોલપદો તે એક
 હાથનો પહોલો તથા ચ્યાર હાથનો લાં
 વો તથા પોતાની કેમથી વમણો તે ઢું
 ટીના હેઠલ ચ્યાર આંગલ અને ઢીચ
 ણના ઉપર ચ્યાર આંગલ રહે તેવો એ
 ચ્યાર ઉપગરણ મુહપત્તી તિરઘી મુખે વં
 ધાય એવી કારણે કરકટીએ વાંધે તેટલી
 ચોखુણી એ પાંચમો ઉપગરણ રજોહરણ
 તે ચોવીસ આંગલની દાંમી આઠ આંગ
 લની દશી તથા એક આંગલની દશી
 ઝંઘી તો દાંમી લાવી અને દાંમી લાં
 વી તો દશી ઝંઘી તે ઝનના વસ્ત્રના દાં
 મીને ત્રણ આંટા આવે એટલે વસ્ત્રને જે
 ણી સીવેલી તે ઉપર એક વસ્ત્ર સુતરનો

તે વીટીને દોરીએ વાંધેલો તે ઝપર કા
મલીનો કટકો એક હાથનો વીટી રાખે
પણ દોરમીથી વાંધે નહીં તે કાંમલી
નો કટકો પાથરવાનો ઠે એ સર્વ મલી
રજોહરણ ઉપગરણ ઠો થયો નદીપાત્ર
સાતમો પાતરા ત્રણનો એક ઉપગરણ
એ આઠમો પાતરા વાંધવાની ઢોલી એ
નવ પાતરા મૂકવાનો કાવલનો કટકો
એ દસ પાતરા પૂજવાની એક વેત પ્રમા
ણે પૂજણી એ અગીઆરમો પમલા સા
ત તેમા ચોમાસામાં સાત સિયાલે ૭
અને ઝનાલે પાચ તથા પાચ ચોમાસે
ચ્યાર શીયાલે ત્રણ ઝનાલે તે વત્રીસ
આગલના પહોલા અને અઢીહાથના

लांवा ए वारमो उपगरण पातरां वीट
 वानो रजत्राण ए तेरमो गुच्छा सर्व पा
 त्र उपर उनना कटकाना वे ए चउदमो
 ए चउद उपगरण गृहस्थना ठता न
 वावरे, वावारीने पाठां न आपे अने
 दांमो. दंमासणो, सथारीओ, पाटपाट
 ला, मात्रानुपात्र, बांधवानो पम्दो,
 पाणी गलवानु गरणुं तथा कातर सुइ
 प्रमुख सांगी लावे ते पाठां पण आपे
 तथा आचार्यादिके अधिक उपगरण ग
 च्छनिर्वाह अर्थे राखे ते पोते साधु
 जालवे पण वावरे नही ए उपगरणनी
 मर्यादा उपरांत राखे तथा कोइ गृ
 हस्थीने जलावे तथा गृहस्थी पासे उ

પમાવે તો પરિગ્રહ ધારી સમજવો તે
 ને નિગ્રથ વુઝિયે ન જાણવો એ પાંચમો.
 પરિગ્રહ ત્યાગ, મહાવ્રત ॥ એ ગુણ નિ
 ગ્રથના બાહ્યરૂ ને અભ્યંતર તો ક્રોધા
 દિક મીઠ્યાત્વ જેણે ઠોડ્યો હોય તેને
 નિગ્રથ કહીએ એ કેવલી ગમ્યરૂ ઠોડો
 વ્રત રાત્રી ઝોજનનો તે સર્વ થકી રા
 ત્રીઝોજનનો ત્યાગ એ પણ લોકોમા તો
 રાતના ચ્યાર અહાર खાય તેને રાત્રી
 ઝોજન કરનારો કહેરૂ પણ સાધુ તો
 જો રાત્રીનો વહોરી લાવેલો અહારાદિ
 વસે खાય તો રાત્રી ઝોજન, દિવડો વ
 હોરી લાવેલો અહાર રાત્રે રાખીને વ
 જે દિવડો खાય તો રાત્રી ઝોજન કહે

ય, રાત્રીનો લાવ્યો રાત્રી સ્વાય તો
 રાત્રી નોજન દિવસે લાવ્યો રાત્રે સ્વા
 તો રાત્રી નોજન એ સર્વે પ્રકારે રા
 નોજન વરજે તે નિગ્રથજાણવા ત
 પુસ્તકાદિક પોતાના નામના પણ
 ગૃહસ્થને ન આપે જે હું વલતો લઈ જ
 શ તથા તારે ઘેર રાખજે ઇત્યાદિક
 કરે તે, પરિગ્રહ, ધારી તથા ઇરજા સુમ
 તે તે ભૂમિ જોડને ચાલે, નાપા સુમ
 તે તે સાવધ્ય વચન ન બોલે, ગૃહસ્થને
 આવો, જાઓ ન કહે, ઉઘામે મુખે ન
 બોલે એપણા સમિતી તે વેંતા તાલીશ દો
 પ ટાલી આહાર લેવે, પાંચ દોષ ટાલી
 આહાર નોગવે, એમ વસ્ત્ર પાત્ર વસ્તી સર્વ

वेताली दोष टाली लीए आदानजम
निद्वेवणा समिती जूमि पूजीने उपगर
ए उठावे, मुके समासा पमीलेही वेसे
पारिठावणीआ समिती ठह्ला मात्रा प्र
मुख एकाते निर्जीव स्थानके परठे ए
ना एकहजारनेचोवीस भांगा एमांअं
तनो एक जागो शुद्धवे, जाजरुमां ठले
न जाय, कारणे ठेकाणे सका टालीने
परठे, मनने गोपवी राखे, वचन गोप
वी राखे, काया गोपवी राखे, पांच इं
द्रि जीते गृहस्थ पासे शरीर मसलावे
चपावे नहीं इत्यादिक कारणे जे दोष
लागे ते निर्ग्राथ सूत्रमां जे दम कह्यो
ते गुरु अव्यक्ते कालजाव जोइ आपे

ते लीए ते निग्रंथ जाणवा. सरधा शुद्ध लोंग शुद्ध, स्वेत मानो पेत वस्त्रधारी बेहुकाल पमीक्रमणु करे, पचवीस प्रकारे पमीलेहणा करे, साजसवारे सात चइत्यवंदन करे, च्यारवार सजाय करे, ऊपाअरे पेसतां नीसरतां आवसही, निसिही कहे, जत्र, मंत्र, जमी, झूटी, जोतक, वेदक करे नही निराशी झावे रहे एवा निग्रंथते तरण तारण गुंफ जाणवा.

प्रश्न. पूर्वे कह्या एवा निग्रंथ हम शाना कालमा तो क्यांही जोवामां आवता नथी.

उत्तर. क्यांही जोवामां आवता न

थी ते तमो आ आधारथी कहोगे ? त
मे नथी दीठा तेथी कहोगे के कोइए
नथी दीठा तेथी कहोगे ? तमे नथी दी
ठा तेहथी तो सर्वथा निषेध नहोय
कोइए नथी दीठा ए पण जूठे केमके
पांचमा आराना अत सुधी तीर्थ कह्यु
ठे ते तीर्थमा साधु पण आव्या

प्रश्न तमे उपर लख्या प्रमाणे क
होगे ते ठीकठे पण आ क्षेत्रमा कोइ
निग्रथ होय तो देखामो ?

उत्तर जे पूर्वोक्त व्यवहारथी अमे
निग्रथ देखीए ठीए. तमो कहोगे जे
देखामो ते तमने देखामीए पण तमे
सरधा बिना मानशो नही तेहनु शुं क

હીંણ ? જેમ કેવલીને શાહાત દેખાડ્યા
 તોપણ પાશ્વંમીએ માન્યા નહીં તેનો શો
 ઉપાય તેમ જે સંગય મિથ્યાતમા પમે
 લાને જે વ્યરહારે સાધુ દેખામીએ તોપ
 ણ તે શકાઈ ન માને અને કહે જે સૂ
 ત્રમાં કહેલા તે પ્રમાણે નથી કાલદો
 પથી તેનો કાંઈ દોષ દેખીને તે દોષનું
 નામ લઈ નિષેધે જે આતો વરોવર ઇ
 રિઆસુમતિ પણ જોતો નથી પણ તે
 સંગયવાલો એમ ન વિચારે જે વકુઝા
 માં તો દોષ હોયજ પણ જે દોષ લગા
 મ્વાનો કામી નથી, આલોચણા લેવા
 નો કામી છે. પુઠાલંબન માટે દોષ લા
 ગે છે તો એ કેમ સાધુ નથી જગવતી

માં અને નિયંત્ર કરી દેવાયો છે. જા
મમ તે અગ્રણિ મિયાનમાં ન જાણે મ
ટે તેહના પરે સાર્ય માન્ય નથી પણ ન
વહીય. સોંદ પણ સોંજે રમણી ગીતા
થે મયો નથી માટે ગીતાર્ય વિના માન્ય
રેમ મનને તેહને રહીય ગીતાર્ય મયો
નથી પણ રેમ વહોગો ગીતાર્ય રહેના મુ
ત્ર તેહના અર્થ જાણે ને ગીતાર્ય ને નો
શાલમા અર્થ કરનારા છે.

પ્રશ્ન. પરંપરા ગીતાર્ય મયો નથી
માટે અર્થ કરનારા છે પણ કેમ કહિયે?

ઉત્તર. જે પરંપરા ગીતાર્ય નથી પણ
કહોગો તે પણ વિચાર વિનાનું કહેયું
છે કેમકે મુઘમોન્યામાને મુઘર્યા જા

ત્માગમ અર્થથી અનંતરાગમ તેના શી
 પ્ય સૂત્રથી અનંતરાગમ અને અર્થથી
 પરંપરાગમ તેવાર પઠી સુત્રાર્થ વેહું પરં
 પરાગમ તે ચક્રદ પૂરવધારી શ્રી નર
 વાહુસ્વામી થયા તેમણે સૂત્ર ઋપર સૂક્ષ્મ
 અર્થ રૂપ નિર્યુક્તિ બનાવી પઠી પરંપરા
 અર્થ ચાલતો આવ્યો તે અર્થ જાપ્ય
 ચૂરણી ટીકામાં પૂર્વાચાર્યોએ લખી મુ
 ક્યો તે અર્થ હમણાં વર્તમાન છે કોઈ
 સૂક્ષ્મ અર્થ જાણવામાં ન આવે તો જ્ઞા
 નીનો જ્ઞાન અનંત છે એટલી કાંઈ ગી
 તાર્થપણાની હાણી નથી માટે પરંપરા
 ગીતાર્થ નથી એમ ન સમજવું

પ્રશ્ન આનંદઘનજી તો પુરુષ પરં

पर अनुभव जोवतां अधो अध पला
य एम कह्यु ठे तो परंपरा क्या रही ?

उत्तर एहथी परपरा नहीं एम न
समजवु केमके एमनु कहेवु गच्छ आ
शरी ठे जे गच्छ एहवो कोइ देखातो
नथी के जेहनी परपरा पाटो पाट चा
ली आवी सर्व गच्छ पोत पोताने मते
ठे जो एम न मानीए तो एमनु कहे
वुं एम केवी रीते मनाय ? जे सूत्र अ
नुसार जविक क्रिया करे तेहनो शुद्ध
चारित्र परखो ए कहेवाथी तो सूत्र पर
परा पचांगी तो एहुए प्रमाण करी
ए परतद्ध दीसेठे पण गच्छ देखता सू
वात न रहे माटे एम बोदया सं

जवेवे सर्वथा परंपरा निषेध संज्ञवे नहीं.

प्रश्न जे परंपरा निषेध नहीं एम कहो तो टीकाकार पण घणे ठेकाणे लखेवे जे सम्यक संप्रदायना अज्ञावथी एहनो अर्थ बहुश्रुत गम्य वे तथा की झांझ लखेवे जे अमो चूरणिकारनो त मा पूर्व टीकाकारनो अनिप्राय जाण्यो गथी तो परंपरा केम रही ?

उत्तर. ए कहोबो ते खरुं वे पण जे प्रत्यक्ष अर्थ समजवामां आव्यो खुला सो टीकाकारे लख्यो ते तो परंपरा अर्थ खरो वे तो जेटली परंपरा रही ते तो खरीज मानवी जोड़एं ते प्रमाणे क्रिया व्यवहार करे ते साधु केम न कहे

વાય ? પાચમા આરાને ઠેમેતો એટલી
પરપરા પણ નહીં રહે તોપણ તેમને જ
ગવતે આરાધક કહ્યા છે માટે પરપર
ગીતાર્થ નથી એમ ન કહીએ.

પ્રશ્ન પરપરાતો છે પણ એવો કોણ
ઢીસતો નથી જે પરંપરાએ ચાલે અને
પરૂપે હમણાંતો પચાગી થકી ઘણા વિ
પરીત ચાલે છે અને જગવંતે પણ કહ્યું જે
હે ગૌતમ મુજથી વારસેને પચાસથી કા
ફક અધીક વરસ સૂધી જાવ પરપર
રહેશે પછે પાસઢા કુગુરુ ઘણા થશે પ
મ મહાનિર્શીથમાં તથા અગચૂલીઅ
મા કહ્યું જે ઘણા પોતાના મતે દીક્
લેશે અને મત ચલાવશે ગુરુની અ

ज्ञानां चालगे नहीं तथा व्यवहारचूली
यामां कह्युं चेत्यद्भ्य प्रतिष्ठादिक अ
विधि मारगमां पद्मशे मालारोपणादि
क करशे तो पूर्वोक्त गुणधारी साधु
क्यां रह्या ?

उत्तर. तमो कहोगे जे कोइ गीता
र्थ नथी परंपराठे पण कोइ दीसतो न
थी ए बोलवुं तो बांझणी पुत्रना विवा
ह जेवुंठे केमके कोइ दीसतो नथी त्यां
परपराठे एवु केम संजवे ? तथा महा
निगीथ प्रमुखमां कहेठे जे पासच्चादिक
कुगुरु व्यापशे ते खरो पण त्या एम
कह्युंठे एकांते सर्व नही ने जे शुद्ध मार्ग
ना परुपनारा हशे तेमने ते नीदशे ए

कहेवाथी तो परंपरामां पण शुद्ध मा
 धु रह्या तथा जगवतीजीमां कहे हे
 गौतम माहरुं शासन एकवीस हजार
 वर्ष चालशे एकहजार वर्ष माहरापरी
 पूर्व विवेद जणे ए कहेवाथी पण ज
 णायवे के साधु परपराए ठे साधु वि
 ना शासन होय नहीं माटे परपरा अ
 वस्य रही एम जाणवु कोइ कहे महा
 वीरस्वामी पगी वारडकाली पमीतेम
 साधु विवेद गया अने चइत्यवाशी र
 ह्या पगी सवत १५ मा दयाधर्म प्र
 द्यो एम बोले ते पण जूठे केमके व
 रडकाली एक तो वज्रवाहु स्वामीन
 वखते पमी तीहां तो थुलीनज प्रमुख

महागीतार्थ विचर्या लखेले अने चऊद
 पूर्वधारी ठे तो साधु केम विबेद गया
 कहीए. तथा बीजी बारडकाली वज्र
 स्वामीनी वारे पमी एमां दस पूर्व वि
 चरता कहा तथा एक हजार वर्ष सु
 धी पूर्व रहेगे तो साधु विना दृष्टीवाद
 बीजा पास होय नहीं अने जो कदी
 तमो कहेंगे के ढीला पास पूर्वनी वि
 द्या रही तो एतो सर्वथा खोटो थयो
 ढीलाना लखेला सर्व पुस्तक ते अज्ञा
 नरूप थया ढीलो कोइ विपरीत लखे
 तेमां शो विश्वास जो कहेंगे के कोइ
 क शुद्ध हसे तो तमो विबेद गया केम
 कहोंगे परंपरा तो रही. जो कहेंगे के

ચૈત્યની પ્રતીષ્ઠા ચલાવી તેથી ઢીલાણ
 ચૈત્ય અધીકાર સૂત્રમા ઘાલ્યો તો અ
 મે પુઠીએ કે વીજો અધિકાર ઢીલાણ
 સૂત્રમા કેમ ન ઘાલ્યો માટે એ બોલવું
 યુક્ત નથી એ કહેવાથી તો સર્વ ગચ્છમ
 ત જૂઠા પદે અને ઢીલાના લખેલા સૂ
 ત્ર પ્રમાણ નહોય માટે સૂત્રના લખના
 રા શુદ્ધ ચારિત્રી આ પરપરામા સમજ
 વા સવત પનરાની સાલમાં દયાધર્મ
 પ્રગલ્બો તે જૂઠે

પ્રશ્ન પરપરાએ સૂત્ર ગીતાર્થ તે
 માનીએ ઢીએ પણ જે નવા નવા ગચ્છન
 કલ્યા તો પરપરા ક્યા રહી ?

ઉત્તર જે ગચ્છાદિક નવા નીકલ્ય

ने ठीक पण सूत्र परंपरा तो साची ठे
तो सूत्र परंपरा प्रमाणे जेप गच्छ हो
य ते परंपराए मानतां शो विचारते.

प्रश्न. जे गुरु पासथ्या तेहना चेला
तेमने केम साधु मानीए ?

उत्तर. वे त्रण पाट परंपरा पासथ्या
ना चेला उग्रविहारी होय ते मानवा
नो दोष नहीं. महानिशीथमां कह्युं ठे
तथा महानिशीथमां कमलप्रज्ञा आ
चार्य पण एमज नीकल्या तेमनी परं
परांमां बहु कालनो कुशील हतो तोप
ण कुशील मूक्या पढी तेमने मुनि
मान्यावे.

प्रश्न. जेप पूर्वे स्वेत मानो पेत व

તેહને જેવનો કુત્સિપણોઠે તેથી જેવથી
 સાધર્મી ન મનાય પણ ક્રિયા રૂમી કર
 વાથી સાધુપણામા કેમ ન મનાય અર્થા
 ત મનાયજ એમ સર્વ જાણી લેવા અ
 ને જે પ્રતીમા ન માને, મુખે મુહપતિ
 વાંધે તેહને તો જેવ અને સરધા વેહ
 છોટી તેને ઢલ્યે સાધુ ન કહેવાય અને
 જે વ્યંતરાદિક સમકિતી દેવને વિષ્ણુ
 નિવારવા કારણે માનેઠે અને તરણ ત
 રણ માનતા નથી એહવી જેહની સ
 ધા ઢે શુદ્ધ પરુપે ઢે, શુદ્ધ ક્રિયા કર
 ઇટલે કારણ વિના સમકિતી દેવા ન
 કની સાહ્ય લેતા નથી અને પ્રસ
 દોષ જાણેઠે એ વાત પ્રતિક્રમણ દી

कामां तो एटला दोप माटे साधुपणो
 सर्वथा नथी एम केम कहीए तथा कु
 देवने पूजवानो निरंतर व्यवहार ते
 श्रावकने होय नही पण जे कुलदेव को
 इने असाता करतो होय तो तेहने श्रा
 क पोते सहन करी शके नही तो ते
 इने बाहीरवृत्तीए माने एमां पण प्रसंग
 दोष ठे एकांते तिर्थेकर प्रतिमा विना
 श्रावकोने कुलदेवनी पूजा करवी थापे
 तेमां तो सम्यक्त जाण्यो नथी पण सामा
 ये सर्वमां साधुपणु नहीं एम न कहेवाय
 प्रश्न. ऊपरयी तो रूमा दीशे पण
 नावमां तो कोण जाणे केवा ठे माटे जा
 व जाण्या विना साधु केम मानीए ?

ਨੀ ਮਤਲਵੇ ਨਮੇਏ ਟਰਣ ਟਾਰਣ ਜਾਣੀ
 ਨ ਨਮਤਾ ਨਥੀ ਮਾਟੇ, ਅਨੇ ਲੋਕਲਜਾਏ
 ਪਣ ਨ ਨਮੇ ਤੋ ਉਤਕੁਟ ਜਾਣਵਾ ਅਨੇ ਜੇ
 ਕੋਝ ਏਮ ਕਹੇ ਕੇ ਹਮਣਾਂ ਸਮਕੀਤਨੁ ਪ
 ਣ ਠੇਕਾਣੁ ਨਥੀ ਤੋ ਸਾਧੁ ਕਧਾਂ ਏ ਏਮ
 ਬੋਲੇ ਤੇਹਨੇ ਤੋ ਜਾਪ੍ਧਕਾਰ ਸੰਘ ਬਹਾਰ
 ਕਾਢਵਾਨੀ ਆਜਾ ਆਪੇਏ ਕੇਮਕੇ ਜੇਨਗਾ
 ਸਨਨੋ ਉਛਾਪਕ ਏ ਮਾਟੇ ਏਮ ਨ ਕਹੇਵੁ
 ਜੇ ਹਮਣਾ ਸਾਧੁ ਨਥੀ ਵਰਤਮਾਨਮਾਂ ਬਕੁ
 ਸ ਕੁਝੀਲ ਚਾਰੀਤ੍ਰੀਧਾ ਕਹਾ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ
 ਕਰੀਨੇ ਗੁਰੁਤਵ ਸਰਦਹਵੋ.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੇ ਨਿਯੇ ਜਾਣੀਨੇ ਦੋਪ ਲਗਾ
 ਕੇ ਤੇਨੇ ਗੁਰੁ ਮਾਨੀਏ ਕੇ ਨਹੀ ?

ਉਤਰ ਜੇ ਨਿਯੇ ਜਾਣੀਨੇ ਦੋਪ ਲਗ

ने तेने गुरु न सरदहीए अने जेहने
कारणे तथा अजाणमां दोष लागे ने
आलोयणनो कामी होय तेने साधु मा
नीए केमके ए दुष्ट परीणामी नथी माटे
साधु ठे ए बीजो तत्व जाणवो इति
गुरुतत्व

तत्व बीजो

शुद्ध धर्म जे दुर्गती पन्ताने धा
रे ते धर्म दया मुल ते पण केवली जा
पीत तेने धर्म करी मानवो ते धर्मनी
वाह्य करणी एम ठे के मिथ्यात्वनो त्या
ग करवो जीव न हणवो जूठु न वोल्
वुं चोरी न करवी, स्त्री न सेववी परी
ग्रह मुर्च्छा न राखवी, सुपात्र दान दे

बु, अनुकपा राखवी, व्रत, पचखाण
 करवा, नवकारणी प्रमुख तप करवु,
 जावना जाववी जे हे जीव तु हजु सु
 धी मुर्छा नथी मूकतो जे धन्यते जे
 ओए ससार त्याग करी सजम धार्यो
 धन्यते आणदादिक दश श्रावकोने ते
 सम्यक्त मुल वारव्रत धार्या अने देवा
 दिना उपसर्गथी जय न पाम्या कोड
 नो सहायन वाळ्यो, महावीर स्वामीए
 तेमने वखाण्या प्रसस्या तेओना द्रष्टा
 ते साधुओने द्रढ कर्या तथा चपानग
 रीनो वासी अरहनक श्रावकएकढास
 मे सर्व सजता वाणिआ एटले जे पर
 देश जइ वणज करे ते सजता वाणि

आ जाणवा तेओनी साथे अरहंनक
 श्रावक गाढांमां माल नरी गंजीर पो
 य पट्टण नामा नगरे आव्यो. त्यां गा
 ढां खाली करीने वहाण नर्यां समुद्रमां
 खावा सारु ओखा, घृत, गोल प्रमुख
 नरी ते समुद्रने बलीदान करीने वहा
 ण चलाव्या ते वहाण सेकमो जोजन
 समुद्रमा आव्यां एटलामां अकाले मे
 घ गाज्यो, विजली थड, महाशब्द थ
 यो वारंवार आकाशमां देवनाचवा ला
 ग्या तेमां एक मोटो पिसाचनो रूपते
 महा वीहामणो, ताम्र जेवुं जीन कहा
 मतो थको हाथे चपेटा देतो थको अ
 तिहास्य करतो थको तीखी तरवार ल

इने आवतो थको ते वाणिआअे टी
 ठे ते वारे ते बधा वाणिआ वीन्या ए
 क अरहंनक श्रावक वीन्यो नही ते पि
 साचनो वर्णन बहु जयानक ठे ते पि
 साचना रूपने आवतो देखीते सजता
 वाणिआ जयने पामता थका माहोमा
 हे पेसता थका बहु इन्द्रदेव, खदकदेव,
 रुद्रदेव, शीवदेव, वेशमणा नागदेव,
 जूत, जह्ण प्रमुखने पूजी, बली प्रमुख
 करी पूजीने सतुष्ट करता रहे ठे एव
 धु बीजा वाणिआनु कृत कह्यु हवे अ
 रहनक श्रावक ते दिव्य पिसाच रूपने
 आवतो देखीने बीनो नही त्रास पण
 प्राम्यो नही दीन पण न थयो कोइने

याद पण न करे पोते वहाणना एकखु
 णामां वस्त्र थकी जग्या पूंजीने वेसे. हा
 थ जोमीने नमुथ्युणं कहीने बोले जे ए
 उपसर्ग न टले त्यां सूधी, माहरे च्यार
 अहारना पच्छखाण ठे ए पच्छखाण मारे
 पारवा कल्पे नहीं तेवारे ते पिसाच रू
 प ज्यां अर्हंनक श्रावकठे त्यां आव्यो
 अने कहेवा लाग्यो अरे अर्हंनक अण
 खूटे मरनारा नहीं कल्पे तुजने शीयल
 पालवो पोपा प्रमुखमां रहेवुं जो तुं
 शीयल व्रत नहीं ठोमीश तो हुं आ व
 हाणने वे आंगलीए उपामी सात आ
 ठ ताम प्रमाण उचो आकाशे लड जड
 ने पाणीमा वोळीश जेणेकरीने तु आ

रतध्याने काल करीश अकाले मरीश
 तेवारे अर्हंनक श्रावक जीवाजीवनोजा
 एतार निश्चे मुझने अरिहत धर्मथी
 चलाववाने कोइ समर्थ नथी तारी खु
 ङी आवे तेम कर एम विचारी लगार
 पण जय नहीं पाम्यो दीन पण न थ
 यो, मौन करी धर्म ध्यानमा विचरे.
 बली पिसाच वे त्रणवार कहे पण अ
 र्हंनक चल्यो नहीं तेवारे पिसाच था
 क्यो धीरे धीरे ते बहाणने उतारीने ज
 ल ऊपर मुकीने ते पिसाचनु रूप ठो
 मीने दिव्य देवरूपी थइने आकाशमा
 रह्यो थको एम कहेवे केहे अर्हंनक तु
 ने धयन्यवे तारु जीववुं सफल वे जो

તુજને એવો-અરિહંત ધર્મ ઉપર નિશ્ચય
 પણો છે હે દેવાણુપિયા તુજને સક્રદન્ધે
 વચ્ચાણ્યો તે મુજને સરદહવામાં ન આ
 વ્યો તથા હું તારી પરિક્ષા કરવા આ
 વ્યો તો હવે જાણું જે દ્વે કહ્યું તે સ
 ત્યે તુમે મારા ઉપસર્ગથી જય નથી
 પામ્યા. હે દેવાણુપ્રિય આ હવે તમારો
 ઝટપણો ઢીઠો તુજને સ્વમાવૃત્તુ એમ કહી
 પગે લાગ્યો વે કુંદલની જોડી આપીને
 પોતાને સ્થાનકે ગયો. અર્હનકે પચ્ચલા
 ણ પાસ્યો અહીંઆં એમ જાવના જાવીએ
 જે એહવા ઝટ શ્રાવક જે કષ્ટમા પણ
 વીજાનો શરણ ન વાંઠે તે ધન્ય છે તથા
 શ્રી જિનરાજની પૂજા કરે. જાત્રા વે

પ્રકારની તીર્થ જાત્રા, રથજાત્રા, સ્વા
મીવઢલ, પ્રજાવના, ધર્મ ઇન્યતીના કા
રણ મુનીવાદવા જાય, પુસ્તક લખાવે,
ઇત્યાદિક ધર્મના કૃત્ય જાણવા એ દેશ
થી સર્વથા સાચવે

પ્રશ્ન જે તમો પૂજા, જાત્રા, સ્વામી
વઢલ એ ધર્મનાં કૃત્ય કહોગે પણ એ
ધર્મના કૃત્ય કેમ કઢીએ ? એતો હીસા
ના કૃત્ય છે એમા ધર્મ કેમ માનીએ ?

ઁતર સૂત્રોમા તો એઁને ધર્મ કૃત્ય
કહ્યા પૂજા પ્રમુખ ધર્મના કૃત્ય હિત્ સુ
ખકારી આગામી કાલે કહ્યાણકારી
મોઢકારી રાયપઁણી પ્રમુખમા કહ્યા
જાત્રા પ્રમુખમા મહા આમ્વરે વાંદવા

या तेहुंने धम्माणु रागरत्ता कहा त
या रथोने पण धर्मरथ कही वतलाव्या
स्वामीवच्चलने पोताना स्वामीजइने
उपस्थंज देतो सम्यक्त निरमल करे एह
वुं सूत्रमा ठे तो हीसा कृत्य केम कहीएं.

प्रश्न उक्कायना आरंज करे तेमंद
बुद्धिआ एम प्रश्न व्याकरणमा ठे एथी
जाणीए पूजादिक कृत्य हींसानां ठे.

उत्तर. तमारुं कहेवुं केवुं ठे के पोता
ते हाथे पोताने पगे कुहामो मारवा जे
वुं ठे केमके जे प्रश्न व्याकरण सूत्रमां
हिंसा कृत्य कहा ते बधा मिथ्या जप्पी
आशइने ठे अने तमे समकितीने स
मजो ओ तो जे तमो उक्कायना आरंज

ના કામ કરો ઠો જગ્યાઓ વધાવો ઠો
 દીકરા પરણાવો ઠો તે નિત્ય ઠક્કાયનો
 આરજ થાયઠે અને નામ શ્રાવક ધરાં
 વોઠો તો હવે વિચારો જે પ્રશ્નવ્યાકરણ
 ના ન્યાયથી તમને દક્ષિણદીગાની નર્ક
 વિના કયુ ઠેકાણુ ઠે ? જો કહેશો કે અ
 મારે શ્રાવકપણુ ઠે તેથી ન જડે તો
 સૂત્રનુ કહેવુ દક્ષિણદીગા નર્ક જવાનુ
 તે કેહતે આશ્રિ સમજવુ વારુ ?

પ્રશ્ન જે અમે આરજ કરીએ ઠીએ
 તે સસારસ્વાતે કરીએ ઠીએ ધર્મ અર્થે
 નથી કરતા માટે જે ધર્મ અર્થે આરજ
 કરે તે નર્કે જાય ?

ઉત્તર જે તમો ધર્મ અર્થે નથી ક

ता तोपण सूत्रमां तो धर्म अर्थ, तथा
 धन अर्थ, तथा सुख जोगववाने अर्थ
 हीसा करे ते नर्क जाय एम कह्युं ठे तो
 तमो संसार अर्थ करो तोपण नर्कना
 अधीकारी थया अने जो कहोगे के ध
 र्म अर्थ नही करता एतो तमे असत्य
 बोलोगे केमके साधुजीने वादवाने जा
 वोगे ते शु साधुजीने वादवानु ससार
 अर्थ मानोगे के धर्म अर्थ मानोगे ?
 जो संसार अर्थ मानोतो तमे चूलोगे
 प्रत्यक्त साधुने वादवा जाय साधुने दा
 न देवा उजो थइ चाले इत्यादिकने तो
 धर्म कृत्यमा गण्युं ठे तमे पण साधु वा
 दवानु, दान देवानं धर्म मानोगे तो

ससारमा केम गणीए.

प्रश्न अमो साधुने वादवानो जा
न मानीए अने हींसाने संसारखाते ग
णीए .

उत्तर तमो गुरुने वदन करवां ज
ता आवता ससारखाते मानोगे तो ज
ता आवता ते समे काज करे तो आ
राधक के विराधक जो विराधक कहे
शो तो वादवा जवुं न जोडए ते आरा
धक कहेशो तो धर्मपद्धमा गणवी पद
गे अने जो वदनक्रिया धर्मपद्धमां गण
गो तो पूजा मानवी सत्य थड पूजा,
यात्रादिक पण धर्मखाते मानो

प्रश्न तमो तो हींसाने धर्म मानोगे?

ઉત્તર અમો હીંસાને ત્રણ કાલમાં
 પણ ધર્મ માનતા નથી ધર્મના કારણ
 માં હીંસા તેહનો શુદ્ધ જાવ માટે નિવ્રમ
 બંધ નથી માનતા અલ્પ દોષ વધુ નિ
 ર્જરા માનીએ ઠીએ, પરમારથમાં તો તમો
 પણ એમજ કહો બો પણ તમારે અરિહં
 ત પૂજવાના અંતરાયનો ઉદય છે. માટે
 પૂજાને હીંસા એકલી માનો બો અને જા
 વનાના કારણને તમો માનતા ઠતાં જે
 ધર્મનિ ઉન્નતી કરે તેહને તમે પણ નિર્જ
 રા માનોબો તથા સાધુને વાદવા જવા
 માં ધર્મ સમજોબો પણ પૂજા ઉપરે તમ
 ને મતની જમ્લે તે મૂકીને વિચારો તો
 સર્વ પાંસરું સંમજવામા આવશે

प्रश्न अमो तो हिंसा तीहा धर्म न
ही अने धर्म तीहा हिंसा नही एम
मानीए ठीए

उत्तर एम तो अमे पण मानीए
ठीए एमा तमे शु अधिक कहोगे

प्रश्न तमो तो हिंसा विना धर्म न
थी मानत। केमके स्नान कर्या विना पू
जा न थाय एम कहोगे ते माटे एतो
हिंसा कर्या विना धर्म न थाय तेम थयु

उत्तर हिंसा विना धर्म नथी एम
तो अभे नथी कहेता तमे कहेताहो तो
जले अने तमे कहोगे जे पूजा स्नान
विना नथाय एतो विधी मार्ग कहीए
ठीए ते तमो पण कहोगे के उजाथइ

સાતઞ્ચાઠ પગલા સાધુને સામા જડને
 ત્રણ 'પ્રદક્ષિણા દડને વાંદે તથા અહાર
 વહોરાવવાનુ મોટું ફલ એમ કહોઁગે તો
 કહે વેસે, તીહાં પણ હીંસાઁ. તે વિના
 વાંઢવું દાન દેવુ ન થાય તો તમે પણ
 હીંસા વિના ધર્મ માન્યો નહીં એમ થશે.

પ્રશ્ન. હીંસાના કારણનો ઉપદેશ સા
 ધુને કરવો યોગ નથી તમો પૂજાનો ઉ
 પદેશ કરો ઁ તે હીંસાનો કરો ઁ.

ઉત્તર અમો હીંસાના કારણે તો
 ઉપદેશ નથી કરતા હીંસાનો તો ત્રણ
 કરણ ત્રણ જોગે કરી ત્યાગઁ. અને પૂ
 જાનો ઉપદેશ તો જવ્યપ્રાણીને શુદ્ધ મા
 ર્ગ પમામવા માટે ઁ. તેને ફાયદાકારક

ઠે માહાનિર્ગીથ સૂત્રમા કહ્યુ ઠે કે એ
 જ્ય પૂજા વિરતા વિરતીને સસારપત
 લો કરનારી ઠે તથા આવશ્યકમા કૂપ
 જષ્ટાંત દેખામ્યો જેમ કોઈ નવુ ગામ
 વસાવ્યુ તે ગામમા જલનુ વહુ હલ પ
 મ્યુ તેવારે તે ગામના લોકો એક કુવો
 खोदवानो उद्यम करवा लाग्या ते कु
 वो खोदती वखते भूख त्रिपा सरिरे
 धूल प्रमुख कष्ट थ्यु पण जेવારે પાણી
 निकल्यુ તેવારે તેમની ખૂલ ત્રિપા મેલ
 સરવે જતોરહ્યો અને આગામીકાલે સુ
 खी थ्या तेम इहा आवंक पूजा करे ते
 मा प्रथम स्वरुप हीसा ते चक्कीचाव
 नी रुद्धिए करी अनुवध दयागे જેમ મુ

નિંમહારાજ કલ્પસ્થિતીએ નદી ઉતરે
 હે તે પરમાર્થે હીંસા નથી તેમ પૂજામા
 પણ પ્રથમ સ્વરૂપ હીંસાનો આરંભ વે
 મલો થઈને અનેક જવના પાપ છૂટી
 જાય અને સુનાનુવધી વહુ નિર્જીરા થા
 ચ એવું પૂજાનું ફલત્રે તેનો ઉપદેશ હે
 વાંમાં શું દોષ હે

પ્રશ્ન એતો તમે જાણીને હીંસા ક
 રાવી. જે તમં ત્રિકરણ જોગે પચ્ચગ્વાણ
 કર્યું તે કેમ રહે

ઉત્તર હે જઝ એમા ઉપદેશરૂપ ફ
 લ દેલામવામાં તથા વિધી કહેવામાં
 હીંસા અમને લાગતી નથી જેમ મુનિ
 ઉપદેશ કરે અહો જન્ય આ મનુષ્ય

અવતારનુ સાર સમ્યક્ તેની કરણી,
 જિન પૂજા, તથા યાત્રા, ગુરુવદના, સ્વા
 મીવચ્છલ ઇત્યાદિક ઠે તે કરવાથી સ
 મ્યક્ત નિર્મલ થાય તેવારે કોઈ પ્રબ્ય
 કહે પૂજા યાત્રા કરવાની તથા મુનિ
 વાદવાની શી વિધી ઠે તેવારે મુનિ કહે
 પ્રજ્ઞાતે ઝઠીને નવકાર ગણવો. પઠી દે
 હરે જઈ નિસિહી કહે તેનો પરમારથ એ
 જે સસારના વીજા સર્વ કામનો ત્યાગ
 થયો કુવા, વાવી તલાવ પ્રમુખ જાવા
 નો આરંજ તેનો ત્યાગ થયો. વલી પ્ર
 દક્ષિણા દઈને નિસિહી કહે તેનો પર
 મારથ એજે દેહરાના કામના વેપારનો
 ત્યાગ થયો. પઠી શુદ્ધ જલ ગલીને એ

कांत शुद्ध भूमी जिहां लीलफूल तथा
 कीर्ती प्रमुख त्रस जीव न होय अगर
 जीजाएली नहोय एवी नूमी देखीने
 स्नान करे पठे पवित्र वस्त्र पहरेने सु
 खे आठ पनो मुखकोस बांधी, अखंड
 वस्त्र उत्तरासण करी पोताना न्यायोपा
 जीत, धननी केसर, सूखन, धूप, अं
 गलुहणो विधिग्रहीत पूष्प उत्तम फूल
 नैवेद्य, अद्वत पवित्र सुद्ध घृत प्रमुख
 सर्व थालीमां घाली छपर अंगलुहणो
 ढांकी ते थाल आमंवरथी देहरे पवित्र
 स्थानके पुंजीने मेले पढी सर्वत्र देहरा
 मां काजो काढीने हाथ पवित्र करीने
 ओरशीन पुंजी छढ करी जलें पवित्र क

રી કેસર ઘર્મી કટોરીમા લેડ ધૂપ દડ
 ને મૂકે વાકીનુ કેસર વીજી કટોરીમાં
 લડ પોતે ચાઢલો પ્રમુખ કરી વાકી વ
 ધે તે સ્વામીનાડને અર્થ ઢાકી મૂકે પ
 ળી હાથ પવિત્ર કરી ઢેહરામાં ધૂપ ઝ
 લેવે તે ધૂપ પાસે મુકીને જમણે પાસે
 ઢીવો મુકી પળી હાથ પવિત્ર કરી મોર
 પાંચી જિન પ્રતિમાને પુજે સુણામા
 તથા પલાઠી પ્રમુખમા સારી પેઠે પુજે
 આગલની પૂજા ઝતરી હોય તે એકાત
 નિર્જીવ ભૂમીએ વિશ્વરૂપે તેમાં વ

य ते, अलगा करी पगी जयणाएं पंचा
मृत जले पखाल करी पगी शुद्ध जले
पखाल करे. ते पखालने जयणाथी ए
कांते परठे पण नित्यनु एक ठेकाणे प
रठे नहीं. जीव ऊपजे तेम करे नहीं.
पगी एक शुद्ध वस्त्रथी सर्व अंग लुहे
जलरहीत अंग करे पगी एक सूका व
स्त्रथी लुहीने पगी केसरनो कटोरो न
र्यो ते लडने देव पूजनी अंगुली एट
ले टचली अंगुलीनी जोमेनीवे तेणे
करी नव अंगनी पूजा करे- फूल चमा
वे- पगी आगी करवी होय तो विलेप
न करे आनुपणादिक पहरावी पगी मू
ल गजारथी बहार आवी अष्टव्य

लाव्या ते आगल ढोइ अष्ट मंगल क
 रे पढी निसिही कहे. इहां कल्पस्थिती,
 ए अव्य पूजानो त्याग करी पढी इरि
 यावही करे त्रणवार वदना करी चेत्य
 वदन करे काउसगग करी स्तुति कही
 स्तवन जयवियराय कहे ए जावपूजा,
 विधीसहीत करे तेहनं परपरा मोक्ष फ
 लउ एम उपदेश देवामा साधुने शु ही
 साठे अने जो एम हीसा गणशो तो
 तमारे सूत्र वांचवुं निषेध थशे वली सू
 त्रमां श्रावक थिवर प्रमुखने वांदवा ग
 या तेमनो वर्णव स्नान करी, देवपूजी
 तिलक ठापा करी बहु मुला वस्त्र घरे
 णा पहेरी गयाठे ए परूपवुं हीसामां

ગણાશે તથા દિક્ષા મહોબ્ધવ પરૂપવો
 પૂણ હોંસામાં ગણાશે તેમજ સાધુનું સ
 રિર વાલવાનું તથા લીલોત્રીના ત્યાગ
 નું વિવેચન શ્રાવકના વ્રતનું વિવેચન
 એ સર્વ વધ કરવા પમ્મશે.

પ્રશ્ન. એ તો ત્યાગે જે જીવ્યોલિ
 જોતરી વહુ જાતની તે સર્વનો આરંજ
 ગા માટે લેવો અણગલેલુ પાણી ન
 પીવું વિના જોયાં ઇધણા ન વાલવાં વિ
 ના કારણ અગ્નિ વાલવાનો અનર્થ દ
 મ્મશે ધાન્ય દેરૂયા વિના પીસવામાં ત્રસ
 જીવ મરે છે. સાધુને વાંદવાનો મહાલા
 જ ઇત્યાદિક ઉપયોગ સહિત વરતે તો
 તે શ્રાવક પરંપરાએ મોક્ષ પામે એમાં શં

હોંસાંઝે ? તમે તો જલાદિકનો આગ્રહ
કહો છો. માટે પૂજાદિકમાં હોંસાંઝે, ત્યા
ગમો તો હોંસા નર્યા.

ઉત્તર. જે તમે લીલોત્રીનો વિવેચન
તથા ચીજા અનર્થ ટંમ દેલાડ્યા તેમા
અર્થોપત્તિ ગ્યાળ છાણીને જલ પીવો.
ઓહોને દ્વખણાં ચાલવા ફત્યાદિક પ્રસિ
ધ હોંસા છે પણ તમારા જાવ ત્યાગ ક
શયગાતા છે તથા મલિતે વાટવા જાય

थया. एटलो संवर थयो. अने जगवंत
 नी पूजामां तेहनो जाव थयो तेथी शु
 न जाव वरत्यो. विवेक आव्यो. सिद्धा
 दिकनी गुणकीर्ति थड. ए उपदेशमां
 अमोने शु हींसा लागी. जेम, तमने हीं
 सा न लागे तेम अमने पण न लागे
 प्रश्न अमे तो ते लीलोत्री तथा
 काचा पाणीनु सर्वथा त्याग करे तो क
 रावीए ठीए तमो पूजानो सर्वथा त्याग
 केम नथी करावता ?

उत्तर अमे तो जेनी जेवी मर्यादा
 तेने तेवा त्याग करावीए ठीए अने ध
 र्म करणीनो त्यागं क्रोड जग्या सूत्रमां
 चाव्यो नथी जो तमे एम जाणओ के

हिंसा लागेवे तो तमे पण साधुने वां
 दवा जवाना तथा साधु अर्थे ऊठी आ
 हार प्रमुख आपवाना तथा दीक्षा म.
 होत्सव कराववाना तथा साधुने ढाग
 देवाना तथा धर्मना मुकान बंधावाना
 सर्वथा त्याग केम नथी करावता एमां
 पण चालवानी क्रीआवे ठकायनो आ
 रज्जे ते हिंसा केम नथी वरजता लो
 कोने उपदेश पूजामा हिंसावे एवो धो
 वे तो एहिंसा केम नथी वरजता वांदवा
 दिकनो फल रुमो शा माटे परूपो वे

प्रश्न अमो तो जयणाथी बोलीए
 ठीए जे जल गल्या विना पीशो ते पाप
 अने तमे कहोवे स्नान करी पूजा कर

वी माटे ए हिंसा लागे ?

उत्तर. अमे-पण जयणार्थी उपदेश करीए ठीए तमे कहोवो तेम नथी वो लता जे स्नान कर्या विना पूजा करे तो आशातनावे एम बोलतां शो दोष वे एहमां अमे असत्य आरंज गोमाव घाना मर्तलवी ठीए

प्रश्न. पूजातो वत्रीस सूत्रमां श्राव कने क्यांही कही नथी ?

उत्तर. ज्ञाता प्रमुख सूत्रमां साक्षा त ठे तोपण तमे नथी देखता. अने व त्रीस सूत्रनोज निर्णय करोगे ते आ आधारे.

प्रश्न. वत्रीस सूत्र तो जगवते पर

પ્યા ઘીલા આચાર્યોં વનાવ્યા માટે વ
ત્રીમ માનિયેઝીએ

ઉત્તર. એમ તો મર્વે મૂત્ર આચારજના
જ વનાવેલાં છે જુનું ઢઠાવેકાલીક શ્રી
ગય્યજીવ આચાર્યે વનાવ્યો ઢઠાવડ્ય
અને વ્યવહાર મૂત્ર શ્રી જહ્વાહુસ્વામી
જીએ વનાવ્યા પત્રવણામૂત્ર શ્રી કાલીક
સૂરીએ વનાવ્યાં એમ ઉત્તરાધ્યયન તરી
સૂત્ર પ્રમુખ મર્વે આચાર્યના વનાવેલાં છે
તે તમે કેમ માનો છે

પ્રશ્ન એતો પૂર્વધરના વનાવેલા છે
માટે માનીએઝીએ

ઉત્તર તો નિર્યુક્તિ ચૂરણી પ્રમુખ
પણ પૂર્વધરની વનાવેલી છે તે માનવામા

શું દોષ છે પૂજાનો તો સદેષે વત્રીસમાં
પણ છે તો વીજા માનવાનું શું અટકે.

પ્રશ્ન. વીજામાં સાવધ છે જે નિર્યુ
ક્તિમાં માનના પૂતલા કરવાં કહ્યાં એ
કેમ મનાય ?

ઉત્તર. કારણને અર્થે કરે તેમાં કો
દોષ એમ કારણે તો શ્રી આચારંગમાં
સચિત્ત લુણ વાવરવો તથા સન્નોગી સા
ધુજને વેંચી આપવો તેને પણ સાવધ
માનવો જોઈએ

પ્રશ્ન. એતો ઠીક છે પણ જે તમારા
ગઠોમાં પરસ્પર એક ગ્રંથ માને છે એક
ગ્રંથ નથી માનતા તેમ અમે પણ ન
માનીએ ?

प्यां वीजा आचार्योऽवनाव्यां माटे
त्रीस मानियेगीण

उत्तर. एम तो सर्व सूत्र आचार
ज वनावेलां ठे जुन दशवैकालीक
शय्यन्नव आचार्ये वनाव्यो दशा
अने व्यवहार सूत्र श्री भज्याह,
जीए वनाव्या पन्नवणामुत्र श्री
सूरीए वनाव्यो एम उत्तराव्य,
सूत्र प्रमुख सर्व आचार्यना वना
ते तमे केम मानो ठे

प्रश्न एतो पूर्वधरनां वना
माटे मानीएगीए.

उत्तर. तो नि प्रश्ना प्र
पण पूर्वधरनी वनावे मानव

ઉત્તર. જે તમો તિથિનું તથા કરેમિ
 જતેનું કહોઁ તે તો તે ગઢવાલાં પોત
 પોતાની સમાચારી કરીઁ પણ વીજા
 ગ્રંથને નિપેદતા નથી. તથા ચૈત્યવંદન
 માં દેવતાનું આરાધન કહોઁ તે વિઘ્ન
 નિવારવાના કારણ માટે તે ગઢના આ
 ચાર્યોં બનાવેલા ગ્રંથમાં ઁ તો તે ગ
 ઢવાલાં કરેઁ અને જે દેવનું આરાધન
 નથી કરતા તે કહેઁ કે વિઘ્ન આવે તે
 વારે એ દેવનું આરાધન આચાર્યોં ગ્રં
 થમાં લેખ્યું તે કારણનું ઁ નિત્ય કર
 વાનું નથી નિત્ય કરવાનું સાવધ જાણી
 ને નથી કરતા કારણે માનેઁ એ કહવા
 થી એ સૌં પણ ગ્રંથને પ્રમાણ રાખ્યા

पण सर्वथा निषेध नही करता अने
तमो तो कहोगे जे वजीम उपरात मूत्र
न मानवां अने जो तमे एम कहेता होके
ए पृजामा हिंसा माटे साधु न करे अ
ने श्रावकने वरजी नही तो तमारे प
ण कोड सुत्र ग्रंथ न मानीए एवु कहे
वु न थाय

प्रश्न गच्छवाशी माहो माहे ए ग्रं
थो उपर झघटा करेवे अने एक एक
ना जुमां बोलेवे तो एहुए ग्रंथ सर्व के
म मान्या

उत्तर जे जुमा बोलेवे लमेवे ते ते
मनीं जुलवे पण ग्रंथ तो सर्व गच्छवाशी
मानेवे अने जे परस्पर झघमा करीने

કેહેવે જે આટલા ગ્રંથ આચાર્યોના ન
 થી માનતા માટે નિંનવ છે એમ બોલના
 રા તો પોતાની મુશ્કતા પ્રગટ કરે છે તે
 માટે સર્વ ગ્રંથની વાત તો કોઈને પ્રમા
 ã નથી કેમકે ઘણા ગ્રંથોમાં પ્રથમ ક
 રેમિ જાંતે કહી પછે ફરિયાવહી કોઈ ગ્રં
 થમાં ત્રણવાર કરેમિ જાંતે ડચરવી કહી
 તે કેટલાક ગણવાશીને પ્રમાણ નથી
 અને વીજી વાતો તો તે ગ્રંથની તેમને
 પ્રમાણ તોપણ એક વાત તો તે ગ્રંથની
 તેણે પણ ન માની તો તેહુંને પણ નિન
 વપણો થયો અને જે શાસ્ત્રાદપણે ઉત્સ
 ર્ગ અપવાદ ન્યાય જે પ્રમાણ કરે તે ગ્રં
 થ ઉત્થાપક ન જાણવો માટે ન્યાય કરી

તમો પણ સર્વ ગ્રંથ પ્રમાણ કરોતો શો
દોષ છે ?

પ્રશ્ન. દોષતો નથી પણ જે સર્વ મં
ત્રમતવાલા જીવ ઠયા માને છે અને કો
ઈ મતવાલા કેહે છે કે અસંજતી એટલે
અન્યમતિ તથા અપચ્ચંકાણી સમકિત
દૃષ્ટિ તથા વિરતા વિરતિ તથા ત્રિજંષ
અહંને દેવું છે તે એકાંત પાપ છે જગવતી
મા કહ્યું છે એહને શુ કહીએ ?

ઉત્તર. જે જગવતીમાં તો ફક્ત અ
સંજતિ અવિરતી એમ છે સમકીત ઇ
ષ્ટી પ્રમુખનો નામ નથી માટે સાધર્મી
પણાર્થી સમકિત ઇષ્ટી પ્રમુખને દેવાતું
ના કહે છે તે જુગા છે કેમકે સમ્યક્ દ્ર

छिने देवामां सम्यक्त वृद्धितुं कारण वे
 तथा महानिर्जरानुं कारण वे निशेधवा
 यी संसार वृद्धि थायवे अने बीजा अ
 संजती अन्यमति तथा त्रिजंवादिकने
 र्म जाणी पोपे तो तेने पाप अने धर्म
 नेदा वरजवा तथा अनुकंपा अर्थे आ
 वे तो तेनो निपेध नथी धर्म निंदा टा
 जतो जीव पुन्ये बंध करे वे उत्तक्रष्टपणे
 तिर्थकर गोत्र बांधे वे.

प्रश्न. तिर्थकर गोत्र बांधे वे ते तो
 ठीक पण तेने देवानुं पुन्यवे के पाप वे ?

उत्तर. पुन्य पाप बेहु कहेवाना सुग
 मांग सूत्रमां नाकही वे.

प्रश्न त्यारे अमोशुं समजीए ते

असंजती खाइने पाप करे ठे एमां पा :
प समजीए के पुन्य ?

उत्तर. आपणे तो अनुकपा तथा :
धर्म निंया न थाय एमं समजीए ते :
खाइने पाप करे ठे ते पापठे ते पापना :
जागी आपण नथी वर्तमान कालमां :
वर्ते अनुकपा तथा धर्म प्रजावना तेज :
मानीए आगांमी कालनी अपेक्षा इहां :
नथी गणता जेम जर्मांली आगांमी का :
लमां अनर्थे करनारो तेहने वर्तमान :
जाव ग्रहीने जगवते मूँछ्यो तेम जाणवु.

प्रश्न.. ए ठीकठे पण सूत्रमां तो ते
वात नथी अने आचार्य नवी वात क
रे तो ते वात केम मनाय.

ઉત્તર. જે સૂત્રમાં નિપેધ નથી અને
 નિર્વેધ કોઈ ક્રિયા આચરણ આચાર્ય
 કરે તે પ્રમાણ કરવી.

પ્રશ્ન આચાર્યની કરેલી વાત મા
 ને અને તિર્થકરની ન માને તો શું દો
 ર છે? આપણા ગુરૂ જે કહે તે પ્રમાણ
 કરવું કે નહીં?

ઉત્તર. પ્રથમ તો આચાર્ય તિર્થકર
 નાં વચન ઇલાંઘન કરેજ નહીં અને જો
 હિદાપિ કરે તો તે આચાર્ય અને તે આ
 ચાર્યનાં વચનનો માન્ય કરનારો એ વેહું
 મ પામે એ ઇધાનિર્યુક્તિમાં છે.

પ્રશ્ન આચાર્ય વિના ગઠ્ઠ હોય કે
 નહીં?

૧૧૯
 થી પણ પુન્યની કરણી તો કોઈ પણ
 સૂત્રમાં બંધવાનું કહેતા નથી. વધુ સૂત્રો
 માં પુન્ય કરણીનું ફલ ઉત્તમ લખે છે કે
 જીવને દયાનું ફલ દીર્ઘ આયુ થાય ત
 આ બાંધવાનું ફલ ઇન્દ્રગોત્ર પામે. ઇત્યા
 દિકા પુન્યની કરણી તેને કોઈ સૂત્રમાં
 નિષેધી નથી, માટે પુન્યના ફલની ઇચ્છા
 બંધવા જોગ્ય પણ પુન્યની કરણી તો
 આદરવા જોગ્ય છે.

પ્રશ્ન: હમણાના કાલમાં તો કોઈ
 નવ તત્ત્વમા પણ નેદ માને છે જેમ કોઈ
 આશ્રવને જીવ માને છે કોઈ અજીવ મા
 ને છે કોઈ કલ્યાણક વીરનાં ઇ માને છે
 કોઈ પાંચ માને કોઈ જદ્દાદિક દેવોનો

જના આચાર્યના અવર્ણવાદ વોલે અ
 ને તેના ગઠનું નામ ધરાવે તે તો મહા
 પાતકી છે. ઇત્યાદિક સર્વ નિર્ણય જે સૂ
 ત્ર નિર્યુક્તિ જાણ્ય ચૂરણી ટીકા પ્રમુખ
 માં કહ્યું હોય તે પ્રમાણ કરવું કોઈ મ
 તમાં પડવું નહીં અને પોતાને નિર્ણય
 ન થઈ શકે તો કેવલી કહે તે તહતઠે
 એમ કહીને પોતે આત્મામાં જાણી રહે
 વું પણ કોઈ મત ગઠ પેઢીને પૂઠવું ન
 હીં નિરાપેઢી હોય તેને પૂઠવું.

પ્રશ્ન. નિરાપેઢી કોને માનીએ ?

ઉત્તર. જે કોઈ મતની જમમાં નથી
 ગઠનો પદ્ધતિ પણ કરતો નથી અને
 જીતેલી એવો નિરાશ્રવી હોય તે પદ્ધતિ

तप मोक्षहेतु माने कोइ न माने कोइ
परंपरामां आचार्य ठे तेने माने कोइ
तेमना अवर्णवाद बोले एम धर्ममां अ
नेक नेद थंड गया तो हवे शु मानीए

उत्तर. जे आश्रवने एकांत जीव मा
ने एकांत अजीव माने ते निक्षेप नय
द्रव्य गुण परियायने नथी जाणता ते
एकांत बोले ठे अने ठाणंगजीनी टीका
मांतो जीव अजीवथी चित्र आश्रव क
ह्यो नथी एटले द्रव्य नाव नेद बेहुं ठे
कल्याणक तो पांचज ठे पणं गंधहरण
वहुं मान्यु ते कांइ कल्याणक नथी ज
हादिक तपतो कोइ मोक्षहेतु माने नही
एतो संसार हेतुज ठे तथा परंपरा ग

तेना आचार्यना अवर्णवाद बोले अ
 तेना गच्छनुं नाम धरावे ते तो महा
 पातकी वे इत्यादिक सर्व निर्णय जे सू
 र्य नियुक्ति जाण्य चूरणी टीका प्रमुख
 मां कह्युं होय ते प्रमाण करवुं कोइ म
 तमां पढवुं नहीं अने पोताने निर्णय
 न थोइ शंके तो केवली कहे ते तहतबे
 एम कहिने पोते आत्मामां जाणी रहे
 वुं पण कोइ मत गच्छ पक्षीने पूबुं न
 हीं निरापेक्षी होय तेने पूबुं

प्रश्न. निरापेक्षी कोने मानीए ?

उत्तर. जे कोइ मतनी जन्मां नथी
 गच्छनो पक्षपात पण करतो नथी अने
 जीतेंवी एवो निराश्रयी होय ते पक्षपा

रणी परमाणु बे पण जे कोइ एम कहे
 के सम्यक्त तो, पोताना आत्मामांज बे
 अथवा देव गुरु धर्म तेज मारो आ
 त्मा बे एवं धारीने जिनमंदिर दरिसन
 न करे गुरुने वादे नहीं धर्मनी करणी
 करे नहीं तो ते केवल मिथ्यात्वीज बे.
 केसके व्यवहार उथाप्यो माटे, ए स
 म्यक्त सर्व व्रतमां प्रथम धर्मनुं मूल बे
 ते अंगीकार करीने पढी व्रत ग्रहे तेमां

ત રહીત છે એમ સુગમાંગજીમા કહ્યું છે
 માટે શુદ્ધર્મિ આત્મામા ધારવો એ ધર્મ
 મં તત્ત્વ ત્રીજો ૩ એ ત્રણ તત્ત્વ સુદેવ ૧
 સુગુરુ ૧ સુધર્મ ૩ જે પ્રાણી ધારે તે નિ
 શ્ચે મોક્ષનો અધિકારી થાય એટલે દે
 વ અરિહત ગુરુ નિગ્રંથ કેવલી જાપી
 ત ધર્મ આદરે મિથ્યાત્વનો ત્યાગ કરે
 એ વ્યવહાર સમ્યક્ છે એ વ્યવહાર સ
 મ્યક્ત વિના વ્યવહાર કરણી સર્વ ઘર
 ઉપર લીંપણ સરખી છે અને નિશ્ચેમા
 તો જે ગ્રંથીને દ કરે અને આત્મસ્વરૂપ
 જાણે એવો પોતાનો આત્મા તેજ દેવ
 ગુરુ ધર્મ છે એવો જેહને અનુજવ થયો
 તેને તો નિશ્ચે સમ્યક્ છે તેની સર્વ ક

रणी परमाण ठे पण जे कोइ एम कहे
 के सम्यक्त तो, पोताना आत्मामांज ठे
 अथवा देव गुरू धर्म तेज मारो, आ
 त्मा ठे एवं धारीने जिनमदिर दरिसन
 न करे गुरूने बांटे, नहीं धर्मनी करणी
 करे नहीं तो ते, केवल मिथ्यात्वीज ठे.
 केसके व्यवहार उथाप्यो माटे, - ए स
 म्यक्त सर्व व्रतमां प्रथम धर्मनुं मूल ठे
 ते अंगीकार करीने पढी व्रत ग्रहे तेमां
 प्रथम थूल प्राणातीपातनो त्याग अस
 जीव जाणीने विना अपराधे हणे नहीं १
 बीजुं थूल मृपावाद ते कन्यालीक, जो
 मीलीक, गोवालीक; - थापण - मोसो,
 अने कुमी साख. अ पांच मोटां जुठ न

ત રહીત છે એમ સુગમાંગર્જામા કહ્યુ છે
 માટે શુદ્ધધર્મિ આત્મામા ધારવો એ ધ
 મ તત્વ ત્રીજો ૩ એ ત્રણ તત્વ સુદેવ ૧
 સુગુરુ ૧ સુધર્મ ૩ જે પ્રાણી ધારે તે નિ
 શ્ચે મોક્ષનો અધિકારી ધાય એટલે દે
 વ અરિહત ગુરુ નિગ્રંથ કેવલી જાપી
 ત ધર્મ આટરે મિથ્યાત્વનો ત્યાગ કરે
 એ વ્યવહાર સમ્યક્ છે એ વ્યવહાર સ
 મ્યક્ત વિના વ્યવહાર કરણી સર્વ ઠાર
 ઉપર લીપણ સરપી છે અને નિશ્ચેમા
 તો જે ગ્રંથાનેદ કરે અને આત્મસ્વરૂપ
 જાણે એવો પોતાનો આત્મા તેજ દેવ
 ગુરુ ધર્મ છે એવો જેહને અનુજવ થયો
 તેને તો નિશ્ચે સમ્યક્ છે તેની સર્વ ક

उत्तर. समकितमांतो जूठ चोरीनो त्याग नथी फकत मिथ्यात्वनो त्यागवे जूठ चोरीनो तो बीजात्रीजा व्रतमां त्यागवे अेम जाणवुं. हवे सम्यक्त धा रीने जे कांम त करवानां ते कहेवे चै त्यद्रव्यनुं रक्षण करे पण पोते खाय नहीं अने बीजाने खावा देवु नही १ चैत्यनी आसातना करवी नही २ चै त्यनी तथा साधुनी निद्या करवी नहीं ३ धर्मनो उमाह करवो नहीं ४ सूत्रनी अप्रतीत अविनय करवो नहीं ५ सर्व था सतीनी साथे मैथुन सेववानी इच्छा करवी नहीं ६ अरिहंतना तथा संघना तथा व्यंतरादिक देवोना अवर्णवाद वो

बोले २ त्रीजो थूल अदत्ता दांन मोटी
 चोरी न करे ३ चोयो थूलमैथुन परस्त्री
 त्याग करे ४ पांचमो परीग्रहनुं प्रमाण
 करे ५ ठठो दिंठा परिमाण करे ६ सा
 तमो जोगोपजोग प्रमाण करे ७ आ
 ठमो अनर्थ दंरु त्याग करें ८ नवमो
 सामायक व्रतनु प्रमाण करे ९ दसमो
 देशावगाशीक प्रमाण करें १० इग्या
 रमे पोसाव्रतनुं प्रमाण करे ११ वारमे
 अतिथी सविजाग व्रत करे १२ अ
 प्रमाण व्रतनु ग्रहण अव्रतनुं त्याग करे

प्रश्न केटलाअेक कहैवे जे सम्य
 कमां तो जूठ चोरीनो त्याग थयो ते
 केम ?

उत्तर. समकितमांतो जूठ चोरीनो त्याग नथी फकत मिथ्यात्वनो त्यागठे जूठ चोरीनो तो बीजात्रीजा व्रतमां त्यागठे अेम जाणवु. हवे सम्यक्त धा रीने जे काम न-करवानां ते कहेठे चै त्यद्रव्यनु रक्षण करे पण पोते खाय नहीं अने बीजाने खावा देवु नहीं १ चैत्यनी आसातना करवी नहीं २ चै त्यनी तथा साधुनी निंदा करवी नहीं ३ धर्मनो उमाह करवो नहीं ४ सूत्रनी अप्रतीत अविनय करवो नहीं ५ सर्व था सतीनी साथे मैयुन सेववानी इच्छा करवी नहीं ६ अरिहंतना तथा संघना तथा व्यंतरादिक देवोना अवर्णवाद वो

લવા નહીં ઇત્યાદિક બોલવામાં ઉપયો
 ગ રાખવો સમ્યક્ ધારીને નિત્યે દેહરે
 દરિશન કરવું. મુનીની જોગવાઈ હોય
 તો વાદવા અને જોગ ન હોય તો દિશા
 અવલોકી વાદવા સ્વામીજીની સહાય
 કરવી ધર્મની નિદ્યા કરે તેની પાસે ઊભું
 રહેવું નહીં અને શક્તિ હોય તો તેને વર
 જવો ઇત્યાદિક સમ્યક્તને દીપાવવાના
 કારણમા વર્તવું એ સાર છે મનુષ્ય અ
 વતાર પામીને એ ત્રણ તત્ત્વ જેણે ન
 જાણ્યાં તેનો જન્મારો વૃથા ગયો જા
 નવો એમ જાણી અહો જીવ્યો ધર્મને
 સેવો એ સંક્ષેપ ઉપદેશ.

दुहा.

आतम तत्त्वने ओळखी ।

वांचो तत्त्व विवेक ॥

वादविवाद विचारिने ॥

गेमो मिथ्या टेक. ॥१॥

साची वातो सवनकी ।

होत ऐकही रीत ॥

जुठीवातो मतनकी ।

होत सवे विपरीत ॥२॥

गच्छमत तजीने गमकरो ।

सत्या सत्य विचार ॥

सूरि राजेद्र जिन सूत्रनो ।

अधिको जग आधार ॥३॥

३ श्रेष्ठ गलाबचंदजी पुवजी	गाम भीन्नमाल
३ शा दकुमा रेलानी	११
२ शा मोटा मन रूपजी	११
२ शा भार गराजी	११
१ शा भगवान बग्याजी	११
१ शा मलुकजी खेताजी	११
१ शा नवा हींदुजी	११
१ शा लीला गमानजी	११
१ शा अमा जोराजी	११
१ शा नेयी अमराजी	११
१ शा कसना भवाजी	११
१ शा गरजदजी	११
१ श्रेष्ठ वरदा अखाजी	११
१ श्रेष्ठ दलीचंद अखाजी	११
१ शा भगवान चतरजी	११
१ शा सबदान खेताजी	११
१ शा हसा सरीचंदजी	११
१ शा जना लदाजी	११

शुद्धिपत्रक

पा	ओ	अशुद्ध	शुद्ध
५	८	भागवती	भगवती
८	७	अमारा	आ मारी
१६	१४	अल्पस्तव	अल्पसत्त्व
१७	६	कलुशीन	कलुसित
१९	१०	एटले अरिह	एटले ए वे अरिह
२६	१	एम निक्षेपो	एम नाम निक्षेपो
२६	४	ए द्रव्यान	द्रव्य नि
३१	१	अवप्प	अवस्य
७१	४	दशपूर्व	दश पूर्वी
७९	७	वाळ	बाल्य
८८	१०	पोपा	पोशा

३ शेंठ गलाचदजी खुज्जी	गाम भीन्नमाळ
३ शा हकूमा खेताजी	११
२ शा मोंटा मन रुपजी	११
२ शा भार गराजी	११
१ शा भगवान वगदाजी	११
१ शा मलुकजी खेताजी	११
१ शा जवा होंदुजी	११
१ शा लीला गमानजी	११
१ शा अमा जोराजी	११
१ शा नेयी अमराजी	११
१ शा कसना गवाजी	११
१ शा गरजदजी	११
१ शेंठ घरदा अखाजी	११
१ शेंठ दलीचद अखाजी	११
१ शा भगवान चतरजी	११
१ शा सबदान खेताजी	११
१ शा हसा सरीचदजी	११
१ शा जना लदाजी	११

